

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer izveniš nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem doma za vse leto 34 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za ostanila se plačuje od peterskopne petiti-vrste po 14 h, če se ostanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafljovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištvu telefon št. 85.

Volilci! Meščani!

Izvrševalni odbor narodnonapredne stranke je postavil naslednje kandidate:

za I. volilni razred,
ki voli 27. aprila,

dr. Karel vit. Bleiweis-Trstaniški,
posestnik in ravnatelj deželne bolnice v p.

Anton Gorše,
posestnik in kantiner.

Brezbriznost ni na mestu in se lahko maščuje, zato Vas pozivljamo, da se v čim največjem številu udeležite volitev in volite priporočane kandidate. Njih imena dajejo Vam poročstvo za to, da lahko z mirnim srcem polagate upravo mesta v njihove roke.

V Ljubljani, dne 15. aprila 1908.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke.

Ureditev Jezikovnega vprašanja.

Jezikovno vprašanje je v zadnjem času zopet stopilo v ospredje političnih razmotiranj.

Jezikovni konflikti na Češkem so ustvarili položaj, ki nujno zahteva, da se končno definitivno uredi in razvzlozi navidez zamotano vprašanje o uporabi jezika v uradih, predvsem pa pri sodiščih in to v interesu države same.

Dokler ne bo rešeno to vprašanje, tudi ni pričakovati mirnega razvoja in napredka v državi.

Rešitev tega vprašanja seveda ni lahka, zlasti ker so si mnjenja, kako bi se dalo najuspešneje urediti jezikovne pravice pri uradih, diametralno nasprotna.

Zavora ureditvi niso samo nacionalni, nego tudi državno-pravni momenti.

Te zapreke bi seveda takoj odpadle, ako bi zakoni pri nas kaj veljali in ako bi se jih izvajalo.

§ XIX. državnega temeljnega zakona jamči vsem, v Avstriji na-

vadnim jezikom popolno enakopravnost v uradu in šoli. Če bi se ta zakon, čigar določbe so povsem jasne in striktno, izvajal tako, kakor bi bilo treba, bi bilo takoj z enim mahom spravljeno s sveta pereče jezikovno vprašanje.

Nemcem je seveda baš ta zakon, ki priznava načelno vsem jezikom popolno enakopravnost v uradu in šoli, trn v peti, ker vedo dobro, da bi bilo konec njihovi hegemoniji pri tisti priči, ko bi se jel praktično izvajati ta zakon.

Zato so se postavili na stališče, da so določbe tega zakona zgolj akademičnega pomena in da je potreba, zlasti kar se tiče jezikovne uporabe pri oblastvih, posebnega izvršilnega zakona.

Tak izvršilni zakon pa je po mnenju nemških politikov kompetenten skleniti edino državni zbor.

Nasprotno stališče pa zavzema jo zastopniki državno-pravnih teženj, ki naglašajo, da imajo edino deželni zbori pravico sklepati o jezikovnih vprašanjih.

To stališče so desetletja z vso trdovratnostjo zagovarjali Poljaki in Čehi.

No, v zadnjem času so že tudi Čehi jeli opuščati svojo intransigentno državno-pravno stališče in so že opetovano izjavili, da bi ne ugovarjali, ako bi se jezikovno vprašanje uredilo v državnem zboru.

O tem predmetu se je sprožila razprava letos tudi v proračunskem odseku.

Slovenski poslanec dr. Ploj je zastopal docela pravilno stališče, ko je zahteval, da se mora jezikovno vprašanje rešiti v državnem zboru istočasno za vso državo.

Toda vlada je, kakor je pokazala razprava v proračunskem odseku, le za parcialno rešitev jezikovnega vprašanja in namerava predložiti parlamentu načrt jezikovnega zakona, veljavensamoza Češko in Moravsko.

Češki poslanci v pretežni večini v principu ne nasprotujejo, kolikor se da presoditi, tej vladni nakani. A tudi Poljaki nimajo nič proti temu, ako se v parlamentu sklene jezikovni zakon, veljaven samo za Češko in Moravsko.

To je razvidno iz izjave, ki jo je podal poljski poslanec dr. Kozłowski v seji proračunskega odseka dne 31. marca, v kateri pravi med drugim: »Po § 11. in 12. ustave ni državni zbor kompetenten za ureditev jezikovnega vprašanja. Ta pravica pristaja edino deželnim zborom — po običajnem pravu eksekutive. Češkim poslancem pa je dano na svobodo, da se communi consensu odpovedo pravicam deželnega zbora.«

Poljaki torej zastopajo stališče, da bi se naj jezikovno vprašanje rešilo eksekutivnim putem po deželnih zborih.

Nemci bi bili za to rešitev pač v tistih deželnih zborih, kjer imajo večino, nikakor pa niso zadovoljni s tem, da bi vlada povsodi uredila jezikovno vprašanje eksekutivnim putem. To nam dokazuje nastop nemških poslancev proti Badenijevim in Gautschevim jezikovnim naredbam, ki so bile uveljavljene potom eksekutive.

Te dni je spregovoril o jezikovnem vprašanju tudi poslanec dr. Masaryk v praškem »Casu«. Dr. Masaryk pravi med drugim: Po državnih osnovnih zakonih pristaja centralnemu parlamentu zakonodajstvo o temeljnih potezah organiziranja, ne pa organizacije sodišč in uprave; § 12. določa, da spadajo vsi drugi predmeti zakonodaje, v kolikor niso izrecno pridržani parlamentu, pred deželne zbore. Iz teh točk se lahko deducira, da pripada pravica za-

konodaje o jezikovnem oziru deželnim zborom, toda samo ta pravica sklepati o podrobnostih jezikovnega zakona. Po ustavi torej vlada lahko predloži parlamentu jezikovni zakon, toda ta zakon mora biti veljaven za vse avstrijske dežele in sme navajati samo »temeljne poteze« ali splošne določbe. Podrobni jezikovni zakon spada pred deželni zbor.«

Nazori uglednega češkega politika o ureditvi jezikovnega vprašanja so nam vseskozi simpatični, ker se v principu docela strinjajo z našimi nazori.

Slovenci smo načelni nasprotniki tega, da bi državni zbor sklepal jezikovne zakone za vsako kronovino posebe, a prav takisto moramo nasprotovati, da bi se rešitev jezikovnega vprašanja prepustila deželnim zborom, kakaj prvo, kakor drugo bi značilo našo narodno pogubo na Štajerskem in Koroskem.

Slovenski politiki se morajo torej zavzemati samo za to, da sklene državni zbor za vso državo veljavni jezikovni okvirni zakon, v katerem bo zajamčena pravica narodnih manjšin.

Ako se nato prepusti deželnim zborom, da razmeram primerno izpopolnijo ta okvir, temu se potem ne bomo protivili.

Pismo s Hrvaškega.

(Afera Medakovič-Rauch. — Naši klerikalci.)

Zagreb, 23. aprila.

Sedaj, vsled pomanjkanja večjih dogodkov, zanimala najbolj našo javnost viteška afeta med banom Rauchom in predsednikom srbske samostalne stranke dr. Medakovičem. Ker se bodo morda že danes razbila pogajanja med sekundanti dr. Medakoviča in barona Raucha, morem vam iz popolnoma zanesljivega vira naznaniti glavno vsebino dosedanjih pogajanj.

Kakor znano, je baron Rauch pozval dr. Medakoviča na dvoboj zaradi druge izjave, ki jo je podpisalo vseh 18 poslancev srbske samostalne stranke, kjer mu rečejo, da je sedaj, — ker ni hotel priti z dokazi za njihovo »veleizdajstvo« niti jih izročiti sodišču — vsakomur jasno, da je navadno lagal, obrekoval in denunciral. No, isto je že očitala Rauchu vsa koalicijska z vsemi podpisi v svojem manifestu, da drzno obrekuje. Isto pa je bilo brezpogojno povedano že v prvi izjavi srbskih poslancev. A na ob prvi hudi žalitvi je odgovoril baron Rauch, da ne mara osebno

reagirati. Celo v »Pester Lloyd« je nedavno javil, da ne bo reagiral. A že nekaj ur nato je vendar poslal sekundante.

Najlepše na celi stvari je, da je baron Rauch obdolžil dr. Medakoviča in ostale Srbe težkega zločina »veleizdajstva« in »antidinastičnosti«. Medakoviča ne izroči sodišču, dasi se mu ta ponuja, pač pa mu izkaže čast — on, ban, poglavar dežele — se hoče biti z »veleizdajcem« in »antidinstikom«.

Tendenca Raucha in onih, ki so ga k temu nagovorili, je bila jasna. Hotel je z navadnim dvobojem, ki bi se v najhujšem slučaju morda izvršil s kakšno prasko, izmuzniti iz zelo neugodne situacije, v katero ga je spravilo pismo srbskih poslancev. Lahko je na tak način od daleč natočevati in podtikati nasprotniku strahote, da se ga onemogoči, toda ko pride do tega, da bi bilo treba vesti kaj konkretnega, da pride s svojim obrekovanjem pred sodišče — ej tedaj se neha vse junaštvo. Srbski poslanci so izvrstno manevrirali, obrnili so kopje in udarec je priletel na Rauchovo glavo. Mahoma se je znašel na obtožni klopi.

Medakovičeva sekundanta: eden politik (dr. Lorković), a drugi vojak, znani dvobojevec (major Uzelac) sta sedaj krepko pritisnila ob zid Rauchove sekundante. Predložila sta jim kakih deset vprašanj, da odgovore na nje v prvi vrsti. Ta vprašanja so se tikala vsega Rauchovega postopanja v tej aferi. Rauchovi sekundanti so se neprestano izogibali odgovorom, ker niso mogli odgovoriti, da ni padla žalitev proti Rauchu že v samem manifestu koalicijske, pozneje pa v prvem okličenju srbskih poslancev, ker bi se s tem sami oblatili. Hoteli so se izmuzniti tem odgovorom, zato so predlagali, naj se izvoli častno sodišče, ki se mu naj predloži edino vprašanje: ali je baron Rauch sposoben, dati viteško zadoščenje? Pri tem računajo, da se bo težko našlo častno sodišče, ki bi kakšnega bana tako diskvalificiralo ter gatem moralno ubilo. Toda Medakovičeva sekundanta ne dopustita, da se ta stvar tako lahko reši, temuč hočeta najprej dognati vsa sporna vprašanja, ki se naj predloži častnemu sodišču. Ako Rauchovi sekundanti niti danes ne pritrdijo temu, potem se nadaljna pogajanja prekinejo.

Tako se Rauchu odreče satisfakcija in moral bo potem — tožiti.

* * *

LISTEK.

Zaljubljeni kadet.

Nič posebno rad nisem šel v kadete, je pripovedoval umirovljeni major ič. Sicer odličnjakom v gimnaziji res nisem nikdar delal umazane konkurence, vendar tudi nisem bil čisto med zadnjimi, ampak tako lepo v sredi, v zlati skledi. Moj ujec in obenem moj varuh pa mi je venomer prepeval, da je vojaški stan najlepši stan in me je po četrti šoli poslal v kadetnico, koder naj bi se jaz sirota izučil za slavnega generala.

V kadetnici smo pasli grozovit dolgčas. Bili smo sicer zadosti razposajeni in še prepodjetni za vse prepovedane burke in nedovoljene šalogre, toda razveselili smo se le malo-krat res prav iz sreca. Poslopje, učilnica, dvorišče, vrt, okolica, vse to je bilo tako prebito žalostno, tako erarično pusto, da nam je kar morilo izpremembe žeje, dovezetne mlade duše. Tudi častniki, naši krotitelji in učitelji, so vsi zevali in zehali od epidemične more v našem vojaškem zavodu. Ta dolgčas pa je menda najbolj lomil in grudil našega debelega poveljnika, stotnika Paprikaša. Ata Paprikaš je bil Madžar, do-

ma tam nekje sredi Ogrskega. Bil je čokat in kosmat kakor medved. Lep ni bil mož; v obraz je bil podoben otekli stari žabi, ki jo je hudoben slikar namazal z rdečo barvo. Ker je mnogo pil in pušil, mu je bilo lice zaripljeno in oči podplute, izbuljene. Slovanov ni maral kratkomalo ne Čeh, Hrvat, Slovenec... to so mu bile brezpomembne besede, sama slama, prazna slama. Vselej jim je dostavil »mit Respekt zu melden«, kakor bi bil izgovoril kaj nesalonsko grdega.

Med tovariši sem največ občeval s Hrvatom Draškovičem. Ta mladi junak je bil kaj živahen dečko, izbo-ren telovadev in zmeraj vseh muh poln. Šolskemu poveljniku Paprikašu je nagajal, kjer in kadar je mogel; že zaradi tega je bil kmalu nas vseh ljubljene. Nikdar mirni mladenci je čudovito vztrajno obožaval svoje neštivilne ideale. V mestu je bilo le malo deklet in mladih gospa, v katere on ne bi bil vsaj nekoliko zaljubljen. Večkrat je pisal po troje zaljubljenih pisem en sam dan; ponujal je svoje občutke kar na debelo.

Pripovedoval mi je včasih na dolgo in široko, kako imenitna je ljubezen; na posled se je lotila ta bolezen tudi mene.

Še nisem imel pod nosom nobene vidnega laska in že sem ljubil, ljubil strašansko. Pomisliti je treba,

koliko srčnih občutkov sem imel prihranjenih, dočim jih je lahkomišelni Draškovič razsipaval tako potratno! Vsi ti občutki, tako dolgo lepo spravljeni v hranilnici na dnu srca, so zdaj vzplamteli tem močneje in krasneje!

Moja ljubica, kaj pravim, moja boginja je bila igralka Smaragda. Dražestna Talijina hčerka je bila visoko in vitko vrasla kakor gozdna Vila. Bila je resnično lepa in resnično zvišena nad vsakdanjim svetom, kakaj na čevljih je imela najvišje pete.

Zagledal sem se vanjo v gledališču. Igrali so »Kovarstvo in ljubezen«. Smaragda je imela vlogo nesrečne Luize. Že v prvem dejanju sem se zaljubil od podplatov do frizure. Moj robec je bil v kratkem ves moker od mojih solza. Tudi okoli mene je vse vzdihovalo, jokalo in smrkalo, tako ginljivo je igrala Smaragda. Za katastrofo sem si izposodil robec prijatelja Draškoviča, ki ni bil tako nežnosten.

Ah, iz te žalosti, iz tega usmiljenja do nedolžno zastrupljene Luize-Smaragde, je pognala moja prva ljubezen svoje bridskosladke koreninice! Mislim, da sem doprinesel tiste dni malodane vse neumnosti, kakršnih je zmožen poštono zaljubljen fant! Ogibal sem se tovarišev; fantaziral sem mnogo, jedel pa malo. Naj-

rajši sem, kakor svoje dni kadet Napoleon, čepel sam v kakšnem temnem kotu in deklamiral. In tam sem spisal tudi igro, jako podobno Schillerjevi in vendar vse drugačno. Že naslov sem izpremenil temeljito: privoščil sem »ljubezni« prvo mesto, »kovarstvo« pa sem degradiral na konec. Poslednje dejanje moje drame je kazalo Luizo v vsej njeni nedolžni glorijsi. V pravem času pride zdravnik, ki ozdravi oba zaljubljenca deloma z odvajalnimi kapljicami, deloma s protistrupom. Spletakar Wurm in junakov oče morata na vešala, Lojza in Nande pa veselo korakata na krvavo zaslužen očet.

Smaragda pa ni vedela čisto nič o mojih bolečinah, kakaj nisem ji hotel pisati; to se mi je zdelo prebanalno. Le v dnevnik sem beležil svoje grenke tožbe in sladke upe.

Nekega grdega dne sem pa ob Paprikaševi uri vendarle začel pisati osnutek zaljubljenega pisma:

Nebeško lepa Smaragda! Tukaj v pusti učilnici ječim ubogi jetnik in koprim po tebi. O kaj je vsa vojaška učenost in modrost proti tvoji rajski lepoti! O da bi se smel le enkrat dotekniti tvojih belih rok, o da bi smel le enkrat pritisniti svoja drhteča...

Tako in podobno sem pisal, ves plamteč od ljubezni. Naenkrat pa je stal Paprikaš poleg mene in mi iztr-

gal list iz rok. Bral je moje odkrito-srčne vrstice in zabij obraz se mu je razlezel v strupeno-sladak nasme.

»Du vérflechter Esel!« je zarenčal njegov bas. »Kérem alássan! Kadete, kadete! Ne pišite mi takih pri-smojenosti! Pazite rajši in poslušajte razlago. Pomislite na svojo karijero, karijero!«

Mesec dni ne nisem smel geniti iz kadetnice. Draškovič je obiskaval gledališče brez mene in mi vedno iznova pravil, kako zala je Smaragda. Dva tedna sem se junaško premagoval, potem pa sem izmaknil pleteno lestvico iz telovadnice. In z Draškovičev pomočjo sem jo neko nedeljo zvečer srečno popihal iz zavoda v gledališče. Ta dan se mi Paprikaša in drugih učiteljev ni bilo treba bati, ker so se bili po kosilu odpeljali nekam na kmete.

Vse mi je šlo po sreči. Videl, slišal, občudoval sem zopet Smaragdo in užival, užival.

Po predstavi sem jo čakal z dehtečim sopkom pri stranskih vratih. Občinstvo se je bilo razkropilo na vse strani, jaz pa sem še vedno hodil gor in dol. Od nasprotnega ogla je prihajala prijetna vonjava; prihuljen močiček je ponujal klobasice, kuhane v kotličku. Bil sem lačen in hotel sem se nekoliko okrepčati, da bi tem pogumneje nagovoril čarobno Smaragdo. Slekel sem rokavice in si ku-

Koalicijsko časopisje dobro izkorišča to afero za zaključke, kaj je vse postal Rauch s samim pozivom na dvoboj. Najprej je v smislu zakona zločinec, ker § 158. kaz. zak. kaznuje vsako pozivanje na dvoboj z ječo 6 mesecev do 1 leta. Na drugi strani pa je postal izobčenec iz katoliške cerkve. Naši klerikali so bili še najbližji Rauchu. Izvedelo se je, kako si je Rauch prizadeval, da klerikalno glasilo »Hrvatstvo« preide v last »Pius-Veršina«, da je sam član tega društva. A sedaj si je nakopal tolik greh! Na prvi mah so klerikali molčali, a potem so vendar izpregovorili, toda zdi se, da jim je najbolj žal, da je izišel Rauchenov poziv na dvoboj ravno na — veliki četrtek. Neko drugo klerikalno glasilo je dokazovalo, da Rauch sedaj ne sme hoditi niti v cerkev ter ne sme sprejetenobnega cerk. obreda. A Rauch je vendar na veliko soboto šel v procesiji v svetli letni obleki vprav za baldahinom! Seveda so dandanes vse te cerkvene kazni napram veliki gospodi navadna komedija ter se ne bo Rauchu ničesar zgodilo niti po posvetnih, še manj pa po cerkvenih postavah. Ko bi Rauch le ne imel drugih skrbi!

Glas iz Idrije.

S čipkarsko šolo ali ponovom s čipkarskim tečajem uganjajo klerikali prav nedostojno baharajo. Nalase smo jih pustili nekaj časa v miru in smo molčali, dasi je bilo njihovo početje potrebno kritike in njihovo izzivanje potrebno odgovora; čakali smo le, kdaj bodo klerikalni vstanu pokazati en sam količjak pomembnega uspeha svojega delovanja na tem polju. Toda čakali smo zaman. Čitali smo sicer v »Slovencu« dovolj slavospevov in dovolj samohvale, ali resničnih koristi za naše mesto, oziroma njegove prebivalce v tem delovanju nismo zapazili. Je pa to tudi čisto naravno. Mi smo že koj ob njeni ustanovitvi nastopili proti čipkarski šoli, ker se je takoj izkazalo, da je njen ustroj uravnan po trgovskih, namesto po šolskih pravilih, nismo bili proti šoli v pravem pomenu besede, pač pa proti kramariji, ki je zacvetela v tem zavodu. In vse dejanje in nihanje tega instituta nas le potrjujejo v tem mnenju. Od čipkarske šole bi se pač moralo pričakovati, da bode povzdignila čipkarstvo, da bode delovala na njegov napredek tako glede tehnike pri proizvodnji kakor tudi glede izumljanja novih motivov in vzorcev, ki bi iz šole morali najti pot v vsako idrijsko hišo, kjerkoli stanujejo čipkarice, in bi s tem postali skupna last. In kaj vidimo?! Vsak zasebni trgovec ima glede povzdignitve čipkarstva v vsakem oziru več zaslug kakor pa od klerikalcev toli hvalisana čipkarska šola. Svoje vzorce tako skrivajo, — v strahu, da ne bi kak privaten podjetnik razpečeval enakega blaga, — da takrat, kadar se jim je posrečilo dobiti odkod kak kuranten vzorec, nčenke niti domov ne smejo jemati svojih blazin, ampak v šoli morajo delati noco in dan, dokler ni delo dovršeno. In to se godi celo takrat, kadar g. Vogelnek nadzoruje šolo. Če to ni »pedagogičen« skandal, da morajo dekleta, ki so jedva izostale iz ljudske šole, tudi ponoči robotati v tej šoli za nesramno majhno plačo, samo radi tega, ker protektorji zavoda zavidajo ostalim trgovcem in se boje konkurence, potem ne vemo, kaj bi rekli. Uboga dekleta se le radi

tega dajo tako ponižno izkoriščati, ker upajo, da bode tudi njim enkrat zasijalo sonce lepše bodočnosti, da bodo tudi one prišle do kruha čipkarskih učiteljic tam kje na Gališkem. — Pa tudi kar se tiče spopolnjenja tehnike in dobave novih vzorcev, sploh povzdiga čipkarske obrti v Idriji moramo čipkarski šoli odrekat prav vsako zaslugu. Ta zavod izvršuje in naroča najraje take čipke, ki se lažje prodajo, to so čisto navadne čipke iz najbolj grobega sukanca; take čipke so znale Idrijčanke delati, predno je g. Vogelnek vedel, kaj so pogajke. Producirati tako blago vendar ne more biti namen šole. Ker čipkarska šola ni povzdignila čipkarske šole, je pa vsaj dosegla, da se delo bolj plačuje kakor prej, bode kdo ugovarjal. Res je sicer, da so cene čipkam poskočile, ali to se je zgodilo vsled konkurence in ima v tem oziru čipkarska šola iste zasluge kakor vsak drug trgovec. Kaj pa vsakoletna darila? S temi darili uganjajo klerikalci ravno največji humbug. Na Dunaju jim dajo par sto kron za Miklavža. Pa namesto, da bi tiste krajarje razdelili med čipkarice, ki bi si potem same kupile, česar najbolj potrebujejo, nakupijo pri Goliju pofelna, ki ni niti polovico toliko vreden, kolikor dajo zanj. Tako ima od teh daril dobiček le kapitalist Golij in pa njegov zet, ki ima gotovo izgovorjene svoje procente; dočim dobijo čipkarice par cap, ki jih še nositi ne morejo. O dividendi, ki so je šele zadnji čas upejali, še ne moremo izreči svoje sodbe; bomo šele videli, kako bo šlo.

Največji »flanc« pa delajo klerikalci s čipkarskimi učiteljicami, ki jih eksportirajo v Galicijo. Tam hoče namreč neko židovsko društvo uvesti čipkarsko obrt, in ker žid ne plača rad, tudi ne dobe učiteljice od drugod kot iz Idrije. Čehinje, ki v izobrazbi gotovo ne zaostajajo za našimi dekleti, nočejo iti v Galicijo, da bi jih gališki krivonosi izžemali, ker so pametne in previdne ter vedo, da bodo doma še vedno boljše izhajale, četudi ne nosijo naslova učiteljice. Kaj pa imajo Idrijčanke dobrega na Gališkem? Slabo plačo, puste, samotne kraje, naporno službo in kvečjemu kakega umazanega čifuta za ženina. Prihraniti si ne morejo prav ničesar, ker ti nam vse neprimerno dražje kot pri nas. To so vse dobrote. Tako. Skušali smo za lase zveličati na dan vse koristi, katere ima Idrija od tako proslavljene, po celem svetu znane čipkarske šole, toda če se nam to ni posrečilo v polni meri, to ni naša krivda, ampak tistih, ki jim ni mar javni blagor, temveč le lastna samopašnost. Da si je pa g. Vogelnek preskrbel dobro sinekuro, temu ne bomo oporekali.

Kdo je gospodar v deželno sodni palači?

Uradni popravek.

Podstava članku »Kdo je gospodar v deželno sodni palači?« v »Slovenskem Narodu« z dne 18. aprila 1908, št. 92, je dejstvo, da se je ba je letos tukajšnji odvetnik dr. Eger pri predsedstvu deželnega sodišča pritožil, ker so se v neki pravdi, ki se je vršila v Postojni in se vseskozi vodila v slovenskem jeziku, izdali vsi sklepi v slovenskem jeziku in da je predsedstvo ustrežaje pritožbi v nasprotju z vso dosedanj prakso odredilo, da se imajo dotični sklepi iz-

dati v slovenskem in nemškem jeziku.

To ni res.

Res je marveč, da se je, sicer ne letos, ampak že leta 1905, tukajšnji odvetnik dr. Eger, ki je pri sodišču v Postojni vložil nemško spisan tožbo, pri dotični razpravi tožitelja v nemškem jeziku zastopal in v tem jeziku svoje predloge stavil, pri podpisnem predsedstvu pismeno pritožil, češ, da je razpravljajoči sodnik vzel temu, da je on — dr. Eger — stavil predlog v nemškem jeziku sklep o stavljenem predlogu objavil izključno v slovenskem jeziku. Pritožba je bila upravičena, ker po dosedanj praksi glede rabe razpravne jezika velja načelo, da se ima predlog rešiti v istem jeziku, v katerem je bil stavljen. — V tem smislu se je tudi sodišče poučilo.

C. kr. deželne sodnje predsedništvo v Ljubljani, dne 23. aprila 1908.

Levičnik m. p.

Obrtni vestnik.

Dolgoletno stanovitno in urejeno trgovinsko - politično razmerje med Avstro - Ogrsko in Srbijo, čigar podlaga je bila tarifna trgovinska pogodba iz leta 1893, je bilo spomladi leta 1906. mahoma razdrto. Ustanovljen kupčijski promet med državama je s tem zadobil trd in občuten udarec; škoda, ki se je prizadejala izmenjavi blaga in odjemu izdelkov na obeh straneh, je v mnogem oziru morda nepopravljiva; ne gre pri tem prekinjenju trgovskih zvez le za neposredno izgubo, ki obstoji v tem, da je dve leti že za prevažne stroke vsak eksport nemogoče vsled obstoječega brezposodobnega razmerja in zatgeadelj navajanja avtonomnih carinskih tarif, za vso prihodnostje je marveč računati s posredno škodo, s posledicami porušene trgovskih zvez in kupčijskih prijateljskih odnosov. Na mesto našega, izločenega eksporta so stopili drugi tekmeči, v dveh letih so si utrdili postojanke, zakaj storili so gotovo, kar je le mogoče, da privežejo nase nove odjemalce in obdrže pridobljeni teritorij tudi, če se zopet odstranijo sedanja navzkrižja med Avstro-Ogrsko in Srbijo in odpravijo ovire. Jasno mora biti vsakomur, da vsak nadaljnji mesec, ki ohranja sedanji položaj, slabša razgled za bodočnost, zakaj poleg napredovanja druge inozemske konkurence je računati tudi s to prevažno okolnostjo, da se nekdanji trgovski prijatelji odtujujejo vedno bolj in bolj. Ob takih okolnostih bi se bilo pač nadejati, da bode naša vlada sedaj, ko se je doseglo sporazumljenje s Srbijo za novo trgovinsko pogodbo, pospešila uveljavljenje tega s težavo doseženega dogovora. Imeli smo že priliko oceniti vrednost nove trgovinske pogodbe. Neprimerno neugodnejša za Srbijo kakor prejšnja, izposlovana zgolj na stroške avstrijske industrije in trgovine pomenja popolno zmago močnejših naših agrarcev, ki pa navzlic temu, da se je glede uvoza živine iz Srbije koncediral malopomenben minimum, uveljavljajo svoj vpliv v tem smislu, da se kar najdalj mogoče zavleče uveljavljenje novega trgovinsko-političnega dogovora. In vlada jim je pri tem na službo. Zna na stvar je, da je nova trgovinska pogodba s Srbijo zadela na težave v skupščini. Opozicija je imela tem lažje stališče, ker je odij, da ovira zagotovitev pogodbe, odvrnila od se-

be s tem, da se sklicuje na izjavo avstrijske vlade, glasom katere se dogovorjena pogodba predloži predvsem državnemu zboru. Zatgeadelj da ni nič še zamujenega od srbske strani. Stališče srbske vlade, ki je negocirala pogodbo, je s tem oteženo, ker v takih razmerah res ne more s pravim uspehom kazati na kvarnost postopanja opozicije. Naša vlada, ki je itak dve leti vodila malosrečno politiko odbijanja in odganjanja Srbije, tega za našo obrtnost priznava važnega razpečevališča, bi bila pač modrejše ravnala tako spriče dovolj dolgo zapostavljenih interesov avstrijske industrije in trgovine, kakor iz obzirnosti do srbskega pogodnika, nekaj simpatij, s tako mogočnostjo odbitih, bi si bili s tem pač pridobili pri gospodarsko interesiranih krogih v Srbiji. Vladi avstrijski namreč ni bilo treba čakati na parlamentarno odpravo nove pogodbe s Srbijo, ima na razpolago v to svrhu prav pripraven instrument: poseben pooblastilni zakon, ki ji daje pravico, urediti provizorično trgovinsko-politično razmerje do konca tekočega leta. Pri tem je opozoriti, da se je dalo to pooblastilo vladi s posebnim ozirom na okolnost, da bo treba nanovo urediti odnosno podaljšati razmerje do balkanskih držav, Bolgarije, Rumunije in zlasti tudi Srbije. Ta pooblastilni zakon ni nikak novum, tekoma leta 1906. se je ponovno seglo po tem sredstvu, ker je bilo treba ob prehodu v novo carinsko erno in brezodložno urediti provizorično trgovinsko-politično razmerje do nekaterih držav inozemstva. Tekom leta 1906. se je na podlagi takega pooblastilnega zakona uredilo za prehodni čas trgovinski promet s Švico in Bolgarijo. V primeru s Srbijo bi tudi sedaj vlada lahko brez težav segla po pooblastilu, ali vsaj izjavila, da bode pogodbo s Srbijo takoj uveljavila provizorno, kakor zadobi veljavnost v Srbiji. Tako bi bila zaslonila srbsko vlado in pripomogla v izdatni meri k temu, da bi skoro nehala nesrečno brezposodobno razmerje, ki nam zapira in zastavlja trgovanje v Srbijo.

Obrtno gibanje na Kranjskem. Tekom zadnjega leta je bilo na Kranjskem pripravljenih 953 svobodnih obrtov in 497 rokodelskih obrtov ter se je izdalo 467 koncesij za razne koncesijirane obrte, od teh odpade največ koncesij na stavbne obrte, zidarski in tesarski obrt v omejenem obsegu. Skupaj je torej naraslo novih obrtnih podjetij 1917. Odglasilo pa se je 1416 obrtov raznih vrst. Prirastek, pomnožitev znaša potemtakem 501. V zakup se je dalo 131 obrtov. Krošnjarjem se je dalo 143 novih dovolil, podaljšalo se jih je 1091, odtegnilo 182. Število se je torej zmanjšalo za 39. Krošnjarjem iz drugih kronovin se je vidiralo krošnjarskih izkaznic 673.

Jezikovni zakon za Češko.

Praga, 24. aprila. Ministrski predsednik baron Beck je med velikonočnimi počitnicami na otoku Brioni dokončal ureditev novega jezikovnega zakona za Češko. Vladni načrt pa se predloži vodilnim češkim in nemškimi parlamentarnim krogom šele potem, ako se doseže o tem v ministrskem svetu popolno sporazumljenje, na kar pa se pri sedanjih razmerah v ministrstvu ni dosti zanašati. Ako se sporazumljenje ne doseže, opusti za sedaj vlada ves načrt.

Kdo bo gališki namestnik?

Dunaj, 24. aprila. Načelnika poljskega kluba Glabinski in Stapiński sta danes dolgo časa konferirala z ministrskim predsednikom baronom Beckom zaradi imenovanja gališkega namestnika. Poljski klub se z vso vnemo zavzema za deželnega maršala grofa Badenija. Tudi oba poljska ministra se potegujeta za to kandidaturo. Poljski narodni svet pa je nastopil z novim kandidatom. Danes so bili namreč predsedniki poljskega narodnega sveta pri ministru baronu Bienertu ter predlagali za namestnika poslanca viteza Kozłowskega. Ta sklep narodnega sveta je razburil poljske parlamentarne kroge.

Pravda proti Sičinskemu.

Lvov, 24. aprila. Miroslav Sičinski je tudi preiskovalnemu sodniku izpovedal z vso odločnostjo, da je izpoved njegove matere, da je dala inicijativno za umor grofa Potočkega, popolnoma izmišljena. Njegova mati niti slutila ni za njegove nakane. Zagovorništvu sina prevzame poljski socialno-demokratski poslanec odvetnik dr. Lieberman, dočim bo mater zagovarjal R. Rode z Dunaja. Oba odvetnika si že sedaj prizadevata, da se vrši glavna obravnava pri katerem sodišču izven Galicije. Preiskava se zaključí najbrže že jutri. Na podlagi dosedanjih uspehov preiskave je preiskovalni sodnik izdal več tiralnic za navideznimi skrivci.

Splošno razočaranje so doživeli Malorusi danes, ko obhajajo veliki petek. Metropolit grof Szepietki, ki je obenu vodja Malorusov, je v pridigi izjavil, da mora obsojati umor grofa Potočkega. Atentat je le po imenu kristjan in Malorusi morajo proti njegovemu činu protestirati z zaničevanjem in ogorčenjem. Atentat more vstajenje ruskega naroda le zavleči. Da je metropolit tako govoril v nasprotju z mišljenjem svojega naroda, zgodilo se je očitno na višji ukaz, zakaj pred cerkvijo je bil med pridigo konspiriran večji oddelek policajev.

Tirolski deželni zbor.

Inomost, 24. aprila. Po najnovejših informacijah se skliče tirolski deželni zbor na ponedeljek 27. t. m. Zasedanje pa bo trajalo le tri dni, ker se v četrtek že zopet sestane državni zbor. Deželni zbor izvoli deželne odbornike, razne odseke, med temi tudi odsek za volilno reformo. Razpravljalo se bo tudi o Wahrmondovi aferi ter bodo pri tem nemški in italijanski klerikalci nastopali solidarno.

Zvišanje vojaških plač in koncesije Madžarom.

Dunaj, 24. aprila. Kompromis zaradi zvišanja plač častnikom in moštvu se še vedno ni dosegel med obema vladama. Dr. Wekerle predlaga, naj bi se delegacijsko zasedanje odgodilo na jesen, zato pa bi Madžari prevzeli obveznost, da glasujejo za zvišanje plač častnikom počeni s 1. julijem 1908. in moštvu počeni s 1. januarjem 1909. Ker pa sta ministra Aehrenthal in Schönaich avstrijski delegaciji obljubila, da se delegacije skličejo meseca maja, mogla bi se odgovoreti doseči le s privoljenjem avstrijskih parlamentarnih strank. V merodaj-

(Dalje v prilogi.)

pil slastno klobasico. Tedaj sem zaslislal Smaragdin smeh. Pridrdral je fujakar; ona je stala ob vozu, jaz pa sem naglo skočil k njej, udaril pete skupaj in izgovarjal s težko sapo, silno navdušeno izbrane besede, ki sem jih bil ponavljal ves božji dan sam zase.

»Veledenjena gospodična,« sem ječal, »dovolite, da vam poklonim tole dehteče darilo, skromno znamenje svojega brezmejnega občudovanja!«

Presveti Mars, kako se je jela smejati! V svoji navdušenosti, v svoji razburjenosti sem ji ponudil — klobaso, šopek pa sem bil zagnal v jarek!

»O du vérfluchter Esél!« je zarlenčalo iz temnega voza. O jerum, jerum, to je bil mojega stotnika grozovit bas! Morje, zagri me! Gore, pokrite me!

Slišal sem jih še mnogo grenkih iz ust mogočnega sovražnika. Vsaka njegova beseda me je zadela kakor bajonet v srce. Ozmerjan, blamiran, ponižan vprico nje! Ta koncentrirana smola in morilna ljubosumnost me je omamila tako, da mi je slabo prihajalo na duši in na telesu.

Paprikaš mi je zapor v kadetnici podaljšal za več mesecev. Poslej pa sem tudi v zaljubljenih trenutkih bolj pazil, kaj počenjam, in nikdar več nisem nobeni dami ponudil prozaične klobase namesto poetičnega šopka v darilo! Rado Murnik.

Premaganci.

Novela; spisal Fr. Remec. (Konec.)

»Neka skrivnost tiči tu vmes,« si je rekla Zora. »Kotnik premaguje samega sebe, vojskuje se zopet svoja čuvstva in zatretijih hoče za vsako ceno. Zakaj to?«

Te misli so jo mučile neprestano. Vedno in vedno je iskala vzroke Kotnikovemu vedenju in ni jih našla, pač pa je vedno jasneje postajalo njeno spoznanje, da ga ona ljubi iz vse duše, z vsem hrepenjem, kar ga je bilo zmogočno njeno srce.

Sedla je za mizo in spisala kratko, lakonično pismo, naznanjajoče Žvanuta, da si je njegovo snubitev premislila in da ne more postati njegova žena. Odkritostno mu je priznala, da ljubi drugega in da je to šele sedaj spoznala.

»Tako — to je odpravljeno,« je rekla sama pri sebi in je mirno zložila pismo ter je vteknila v zavitek. Ni ji prišlo na misel, da bo ta kratka odpoved, združena z odkritostnim priznanjem, Žvanuta bolela. Ni ga mislila žaliti, a bil ji je zdaj tako tuj, kakor da ga ni nikdar poznala; vse njene misli in vsa njena čuvstva so bila pri Kotniku.

Nesla je pismo sama v poštni nabiralnik, in ko je je vrgla v truzico, jo je prešinila prijetna zavest, da je zdaj zopet prosta, da ji ni tre-

ba imeti nobenih ozirov. Vedela je, da bo imela neprijeten prizor s teto, ki se je bila toliko zavzemala za Žvanuta, a ni ji bilo mar za to. Hotela je svoji teti odkritosrečno priznati vse, tudi svojo ljubezen do Kotnika, kajti ni slutila, da je gospa Ručigajeva že uganila to njeno skrivnost, še predno se je sama zavedla, česa ji je polno srce.

Bila je še vesela, da je tako naglo in odločno odslovila Žvanuta, a to veselje ji je grenila misel, zakaj da Kotnik zatajuje svojo ljubezen in ji priporoča, naj vzame Žvanuta.

Niti enkrat ni mislila, da se od pove svojih ljubezni. Tudi ne, če bi je Kotnik ne ljubil, če bi bilo njeno domnevanje zmotno.

Že zdaj je imela samo željo, da izve Kotnikovo skrivnost.

»Zakaj zatajuje svojo ljubezen, zakaj me je nagovarjal, naj vzamem Žvanuta?«

To vprašanje se ji je vsiljevalo vedno iznova, a ni ji vzelo poguma, zakaj hotela si je če treba izgovoriti svojo srečo, hotela je zmagati, hotela si je pridobiti Kotnika in prepričana je bila, da končno tudi zmaga, naj bi bilo premagati še toliko ovir.

Bila je sama doma. Zatopljena v svoje misli je hodila po stanovanju, iz ene sobe v drugo in zopet nazaj, in dolgo ni slišala zvonjenja na stanovanjskih vratih. Šele ko se je ustavila pri oknu in gledala na mračno cesto, je udarilo na uho hitro,

ponavljajoče se zvonjenje. Nekdo je z vso silo potegal za zvonec.

Zora je pohitela iz sobe in odprla vrata. Starikav mož je stal pred njo. Težko je sodel in se komaj vzdrževal na nogah.

»Oče,« se je začudila Zora in videvši starčev slabo vzkliknila prestrašena. »Oče — kaj vam je?«

Podprla ga je z roko in omahujočega očeta peljala v sobo.

»Oče — kaj vam je slabo?« je vpraševala. »Ležite...«

»Strašno — strašno,« se je izvil starcu iz prsi. »O, Zora, jaz nisem kriv.«

»Kaj se je zgodilo, oče? Govorite, kaj je?«

»Strašno — strašno,« so ponavljale ustne Severjeve. Potem je mož s težavo dvignil glavo, proseče je zrl svoji hčeri v oči in dihlil: »Kotnik se je ustrelil.«

Zora se je vzravnila. Trepotala je po vsem životu kakor bilka. Bleda kakor smrt je stala nekaj trenutkov pred očetom, potem je omahnila in se kakor posekano drevo zgrudila na tla.

»Zora,« je obupno vzkliknil starček in pokleknil poleg hčere, da bi ji pomagal. »Zora, slušaj me — odpusti — saj nisem kriv...«

Zora je naglo prišla k sebi. S trdom se je dvignila s tal.

»Zora — odpusti — moral sem govoriti.«

»Kaj ste morali govoriti? Česa niste krivi?« je vprašala, kakor da se je očeteve besede nič ne tičejo, kakor če vpraša človek iz navade za stvar, ki ga nič ne briga.

»Videl sem te nekajkrat s Kotnikom,« je v pretrganih stavkih pripovedoval Sever. »Opazoval sem vašu in uganil sem, da se imata rada.«

Zora je prikimala in komaj slšno dihlila: »da.«

Tudi starček je prikimal s svojo sivo glavo.

»Vidiš, Zora,« je nadaljeval tišje. »Ko sem videl, da se imata ti in Kotnik rada, nisem smel več molčati. Snoci sem bil pri Kotniku.«

Zora se je pri teh besedah počivila.

»Vi ste bili pri Kotniku?« je naglo vprašala. »Kaj ste hoteli od njega?«

»Povedal sem mu, da te mora pustiti, da se mora odpovedati svoji ljubezni...«

»Oče!«

»Da, odpovedati svoji ljubezni, je ponavljal starček trdo, »ker — ker je Fran Kotnik moj nezakonski sin.«

»Vaš — vaš nezakonski sin — je zajeceljala Zora. »Ni res — ni res — ni mogoče, oče, vi se motite.«

»Ne motim se!« je starček žalostno vzdihnil. »Ljubil sem njegovo mater — in jo pahnil v nesrečo. Pomeni smrti sem se poročil s tvojo materjo. Skrbel sem pač za svojega

h krogih pa še vedno upajo, da se do Madžari omečali, ker baje naprava cesar dovoliti povodom svojega jubileja, da se spremene skupni državni znaki tako, da dobe vse vojske zastave — tudi avstrijskih polov — poleg dvoglavega orla tudi ogrski grb. Tudi ob roboh pride do priloge ogrska deželna barva.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 24. aprila. Državni zbor se snide zopet 29. t. m. ter se voli v prvi seji podpredsednika in glave. Pri novih volitvah ne bo nikake spremembe. Po volitvah pride do volitev v razpravo proračun za l. 1908, ker koncem junija poteče dolžni proračunski provizorij. Da se dožene proračun pravočasno, se se podaljšajo za dve uri. Pred poletnimi počitnicami hoče se parlament spoprijeti davčno reformo, novelo h razpisnemu zakoniku in končno urediti kongruo.

Obupni boji Slovkov za svoj jezik.

Budimpešta, 24. aprila. Slovaki v lipavski občini Lučki bi-jejo že skoraj celo leto obupen boj za svoj jezik. Škof jim je poslal madžarskega duhovnika, a vsi verniki so bojkotirajo. Nihče ne pusti v cerkev, temuče imajo svoje bogoslužje na pokopališču. Seveda je tudi šola popolnoma madžarska, a otroci nečejo učitelja poslušati, temuče na svojo madžarsko vprašanje odgovorijo slovaško. Knjige so pometali skozi okno na cesto. Oblasti sedaj ta kraj še mirno gledajo, a bati se je, da uprizaro končno tako krvavo klanje, kakor je bilo v Černovi.

Črnogorski knez o železničnih načrtih na Balkanu.

Dunaj, 24. aprila. V Benetkah je govoril neki dunajski dopisnik s črnogorskim knezom Nikolo. Knez je rekel: »Nas v Črni gorini predvsem načrt železnice Dnava-Adrija. Dokler pa Turčija ni dala za ta načrt koncesije, je bolje, da se o stvari sploh ne govori. Toda koliko le smem reči: Ako se izvede ta železnica skozi Črno goro, ne dvomim, da se bo kapital našel. Pričakovam, da bodo sodelovali italijanski, francoski in belgijski kapitalisti ter otomanska banka. Toda železnica bi se morala nehati v Baru in ne v Medui. Bar je gotovo pristanišče; da bi se pa napravilo iz Medue pristanišče, bi bilo treba žrtvovati 80 do 90 milijonov frankov. In vrhu tega Medua tudi ni posebno pripravna za pristanišče. Kraj je naslonjen ob skalo ter se ne da razširiti.«

Dopisi.

Iz Kamnika. Skoro se mi ne zdi vredno, da bi kvaril pero in polemiziral s kamniškimi dopisnikom, ki je v št. 16. razpisnega »Laziljuba« obehodnil neumnemu čevkanju. Ta ubogi čevkač hoče smešiti vrle in občepostovane kamniške meščane. Ze to je smešno, da se sploh oglašajo tak nič. Može se dobro zaveda, da nič ne ve. Niti toliko nima, da bi bile hlače, ki jih nosi, njegova last. Zato se skriva za — žensko. Zda bati pošteno može in hlapčevje stranki, da sme se pod streho spati. Pa ne dolgo več. Kaj hoče ta brezbrki čevkač poredati gg. Brezniku, Adamiču, Skali, Iv. Pepinu in morda Klemenčiču, ker je prodal par metrov blaga za maske, ki so bile na pustni korzni ladji. »Hamba«, »Izdajalec«. Kaj hočeš s tem povedati? Kar na dan, sko-

troka, a približal se mu nisem nikdar. Kotnik ni vedel, da sem jaz njegov oče; razodel sem mu to šele sedaj.

S stisnjenimi ustnicami je stala Zora pred svojimi očetom in je pošušala. Na njenih očeh se ni pojavila nobena solza, a srce ji je krvavelo neizmerne bolesti in duša njena je bila polna gorjupa.

»Kotnik me je snoči prosil, naj mu danes prinesem dokaze, da sem res njegov oče,« je pripovedoval Sefer. »Prinesel sem mu jih danes, namreč pisma, ki mi jih je pisala njegova mati. Čakal me je v pisarni. Vsa pisma je prečital, vsa in od prve do zadnje vrste. Potem mi jih je vrnil.«

»In kaj je rekel?«
»Ničesar,« je jokal stari Sever. »Ko mi je izročil pisma, je rekel: Hvala vam za vse, kar ste zame stoli; zdaj pa pojdite k Zori in recite ji, da sem jo ljubil iz vsega srca, da sem hrepenel po njeni ljubezni, a da me je življenje premagalo. Dal mi je roko in me spremil do vrat. Ves miren je bil in odpravil me je, kakor takega tujca. Bolelo me je to, bolelo zlasti, da me ni hotel priznati za očeta, a mislil sem, da se že vse še poravnava, če se le enkrat umiri. Miral je samo »premagane«, premaganeec in zaprl vrata za menoj. Ko

doželjnež, jaz hočem vse javnosti razložiti, ako je kaj nepravilnega. Ali hoče morda dopisnik s svojimi oslarijami prevariti naše napredne ljudi in jih preplašiti s svojimi frazami za kake volitve? Naj čevkač rajše pometi pred svojim pragom, kakor da hodi neslanosti stresat pred tuje prage, da mu mi ne povemo, kakega zadržanja je on v družini. »Kmečka zveza« pa naj le vse tuje pouči, da je najbolj klerikalna ona gostilna, ki jo ima konjačev sin v najemu, da je najboljša in poceni postrežba. Toliko za danes — z veliko prizanesljivostjo!

Liberalen gost.

S Prema. V dopisu s Prema v 92. številki »Slovenskega Naroda« z dne 18. aprila 1908 omenja dopisnik nekaj o podporah, od toče prizadetih, ter namiguje, kakor bi bil župni upravitelj gospod Martin Škerjanc na to kaj vplival, kako se naj podpora razdele. Resnici na ljubo se pa mora konstatirati, da ni on popolnoma nič kriv, nasprotno je pa ravno on tisti, ki si je prizadeval, takorekoč že v zadnjem hipu, da je tudi premska občina dobila nekaj nad 900 kron podpora. Podpora je bila prvotno določena v tem okrožju le za občine: Janezevo brdo, Kilovce, Ratečevo brdo in Smerje, za Prem in Čelje pa nič. Na njegovo osebno posredovanje pri c. kr. okrajnem glavarstvu je dosegel, da je dobila tudi premska občina zgoraj imenovano podporo. Kako se naj podpora razdeli, je pa popolnoma prepustil županstvu. Ako ni podpora pravilno razdeljena, je tega kriv le župan in dva svetovalca, kateri so določili, kako se naj med vašane podpora razdeli. Tudi kar zadene njegovega delovanja v cerkvi in izven cerkve, ni dal dosedaj povoda, da bi se ga moglo napadati. Toliko resnici na ljubo.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 25. aprila.

— Slovenski volilci pozor! Nemci se v družbi s klerikalci pripravljajo, da v ponedeljek naskočijo I. razred. Računajo pri tem na uspeh, ker se zanašajo na brezbržnost in malomarnost slovenskih naprednih volilcev. Zato proč z brezbržnostjo, v ponedeljek vsi somišljeniki, ki imajo volilno pravico v I. razredu, na volišče od prvega do zadnjega moža! Slovenci, narodnjaki, ne pustite, da bi se zopet vtihotali nemški volk v mestni občinski svet, iz katerega smo ga s težkim trudom pognali leta 1882. Zato slovenski napredni volilci v ponedeljek vsi na krov!

— Nova metla v deželni šolskem svetu. Doslej je bila navada, in sodimo, da je bila ta navada dobra in etično utemeljena, da se niso javno razglašali ukori, ki jih je dal deželni šolski svet učiteljem, največkrat zaradi samih malenkosti. Kakor vidimo, se je zdaj ta navada opustila, vsaj »Slovenec« je objavil podelitev ukora dvema učiteljema, katerih pregreški so tako brezpomembni, da ni vredno o njih govoriti. V tem tiči veliko poostrenje izrečenega ukora. Seveda se je to upeljalo zaradi izdatnejšega strahovanja naprednih učiteljev. Z ozirom na to bomo odslej posvečevali največjo pozornost disciplinarnim slučajem, ker nas nikakor ni volja, da bi pustili učitelje preganjati in zapostavljati, kakor bi to rad prakticiral gospodine Schwarz, ki naj si bo v svesti, da je javnosti osebno odgovoren za sklepe vladne večine v deželni šolskem svetu.

— Poslanci na dan! Glede na nečuvstvene dogodke, ki so se vprav v zad-

sem bil še na stopnicah, zaslišal sem za seboj strel. Hitel sem nazaj, planil v sobo in našel Kotnika na tleh v krvi. Ustrelil se je bil v srce.

»Premagan od življenja,« je kakor iz uma ponavljala Zora, »on, ta veliki značaj, on, ta plemenita duša in — premagan od življenja.«

Vrgla se je na stol in se razjokala, a hitro je utrla svoje solze.

»Kam so ga peljali?« je vprašala.

»V mrtvašnico.«

Zora je počasi vstala in počasi odšla iz sobe. »Zora, kam hočeš?« je klical oče za njo. Ni mu odgovorila in šla naprej.

Zunaj je rosilo in veter je divjal po ulicah. Zora ni imela klobuka in ni imela vrhne obleke. Tako oblečena kakor je bila doma, je šla ven in hitela po ulicah. Veter ji je razmrševal lase in jej metel dež v obraz, toda ona tega ni zapazila, hitela je kar naprej in naprej. Oče ji je bil sledil, a je ni mogel dohajati in je zaostal.

»Zora, Zora,« je klical stari.

»Kam bežiš?«

»Po slovo od njega,« je odgovorila v veter in tekla naprej.

Nasli so jo brez zavesti pred vratmi mrtvašnice, kjer je ležal on, ki ga je bila premagala krutost življenja.

njem času odigrali pri koroških sodiščih in ki kažejo, da se na komandnemškimi nacionalcev namerava slovenski jezik popolnoma postaviti pred sodna vrata, je »Politično društvo za koroške Slovence« izdalo poziv slovenskim državnoboršnim poslancem, v katerem poziv se v ostrih potezah rišejo krute krivice, ki se gode slovenskemu jeziku pri sodiščih na Koroškem. Poziv konča: Zaradi tega pozivljamo slovenske poslance, da se zavedo svojih dolžnosti do najbolj zatiranega dela slovenskega naroda in da nemudoma ukrepejo potrebne, najbrezobzirnejše korake, da se koroškim Slovincem v jezikovnem oziru zagotovi, kar za svoj narodni obstanek in razvoj neobhodno potrebujejo in so deloma do zadnjega časa že imeli. Gospodje poslanci imajo besedo!

— Jezikovni škandal! »Mir« piše: Pri okrajnem sodišču v Celovcu se je vršila 21. t. m. obravnava, pri kateri sta zastopala dve slovenski stranki dva slovenska odvetnika. Zastopnika izjavita takoj v začetku obravnave, da se bodeda posluževala v svojem govoru le slovensčine, ker je tožba slovenska in ker je materni jezik obeh strank slovenski. Sodnik sklene nato, da se ima obravnava nemško in da morata tudi zastopnika govoriti nemško. Ker izjavita obadva zastopnika, da bodeda vključ temu govorila samo slovensko in tudi predloge stavila samo slovensko, razglasi sodnik sklep, s katerim naznanja, da odtegne obeh zastopnikov besedo. Obenem razglasi sklep, da se prestavi razprava na nedoločen poznejši dan, da povabi obeh obeh strank k razpravi ter bo ž njima sam brez zastopnikov razpravljaj. Kaj takega še ni doživela Avstrija. Ko bi se zgodilo to na Češkem, bi nastala rabuka, da bi se država tresla.

— »Slovenec« se je začel prekljati s celovškimi in z ljubljanskimi uradnim listom. Pri ljubljanskem uradnem listu mu ni všeč, da naznanja v uradniščnem delu protestantske božje službe. »Slovenec« zahteva, da se mora to odpraviti. Prav! A odpravijo naj se sploh vsa cerkvena naznanila in poročila. Naznanila o protestantskih cerkvenih priredbah spadajo tako malo v uradni list, kakor naznanila in poročila o katoliških procesijah in enakih priredbah. Torej ven z — obema. Pri svojem prepisu s celovškimi uradnim listom se je primerila »Slovenec« prav smešna nesreča. Celovski uradni list je imenoval koroškega poslanca Grafenauerja po svojem poklicu tako kakor se imenuje po nemški: Orgelbauer. Grafenauer je namreč res izdelovalec orgelj. Toda klerikalci tega menda niso umeli, kajti »Slovenec« se je strašno razljutil in srdito protestiral, da imenuje celovski uradni list Grafenauerja — orgljarskega kmeta. Po »Slovenec« se Orgelbauer imenuje slovenski ogljarski kmet!!

— Gostinčar triumphans! Joža Gostinčar prevrača v svojem obisknem glasilu kozolec samega veselja, da je vlada kot koncesijo klerikalcem izposlovala pri kasacijskem dvoru razsodbo, da je okrajno sodišče v Idriji, kakor tudi vsaklošno sodišče v Ljubljani kršilo zakon, ker je na Gostinčarjevo tožbo oprostil gospoda Julija Novaka. Možu privoščimo to veselje, saj mora biti pač prijetno čuvstvo, ako si zamorec domišlja, da je bel in opran, če mu je kdo z moko kunjjo potegnol po obrazu. Toda Gostinčar naj le pazi, da ga ne zadene v kratkem britko razočaranje. Mož, ki ima toliko masla na svoji debeli, domišlja, kuštravi butici, naj ne hodi na sonce. Pa lepo pohleven in ponižen naj bo in naj ne otresa preveč svojega dolgega jezika, ker se ga lahko zgrabi za goltanje, če tudi strelja izza plota in se skriva za ograjo poslanske imunitete! Časti vredni Gostinčar, ali si že pozablja, kaj se je svoje dni dogodilo med očeto Pakičem in nekim Gostinčarjem? Kaj če bi mi malo posvetili v ono zagonetno afero? Če Gostinčar to na vsak način hoče, mu lahko postrežemo, a za to tudi jamčimo, da Gostinčar ne bo tisti, ki se bo smejal! Capito?

K jubilejnim prireditvam na Dunaju. Slovanska solidarnost je lepa stvar, kadar ne ostaja gola teorija. Zato se spričo udeležbe Slovencev pri proslavi jubileja Njega Velikanstva ni mogoče odtegniti stikom, ki so več nego čudni. Po mojem mnenju vse te nameravane slavnosti praktično nimajo toliko namene, proslaviti osebo vladarjevo, kolikor — povzdigniti začasa jubilejnih slavnosti dunajski tujski promet. In zdaj se vprašajmo: ali je po stališču, ki so ga zavzeli v tej zadevi Nemci proti Čehom, — ne primerno — temveč sploh podobno — da naša dežela ne odreka svoje udeležbe? Po vsem, kar je bilo rečenega, morajo biti Slovenci pri teh prireditvah samo tuj, nedobrodošel faktor, ki se ga trpi, ker za »nemški« značaj Dunaja

ni politično pomemben. Ali, vprašanje udeležbe pri jubilejnih slavnostih je pod okolnostmi, ki so jih dali dunajski Nemci, daleko bolj vprašanje slovenske časti, kakor vprašanje podaniške zvestobe. In naloga, ki po teh okolnostih pripada Slovincem, je Slovincem nevredna. To je jasno, kakor dan. Ergo. In zdaj še nekaj! Če si merodajni faktorji usurpirajo pravico, razpolagati z deželnim denarjem v namene, ki so istovetni z moralnim ponižanjem dežele, potem je samo še zadeva najenostavnejšega poštenja, da dežela, preden diskredituje narod na zunaj, plača narodu svoje dolgov. Torej: preden se pojde te poniževati pred Dunajčane, plačajte slovenskemu gledališču, kar mu dolgujete. To ne bo noben moralni napor, temveč samo posledica nace, ki se brez njih nihče naj ne drzne imenovati Slovence!

— Novi organizator socialnih demokratov na Goriškem. Iz goriške okolice se nam piše: Dr. Tuma, novi organizator naših socialnih demokratov, prireja po naši okolici shode. Bil je v Solkanu, v ponedeljek v Vrtojbi, v nedeljo pa bo imel shod v Podgori. Novo polje za dr. Tuma, na katerem pa se bo gibal le nekaj časa, kakor je bila dosedaj njegova navada na drugih poljih. Kako bo, lahko povemo kar naprej. Sedaj je spomlad. Prirejal bo shode, dokler bo vedel za kak kraj, kjer li ga poslušalo kako socialno-demokratsko uho. Videl bo, da ne opravi nič, in neke lepe nedelje ne bo nobenega shoda več, dr. Tuma pa bo nehal biti socialno-demokratski organizator. Kako si le moremo misliti dr. Tuma v vrstah socialnih demokratov? Samo kot a b s c l u t n e g a p o v e l j n i k a. Naši socialni demokratje vendar govorijo radi o enakosti, bratstvu. Ali se mislijo sedaj kar naenkrat vreči pod noge dr. Tumi, da jim stopi na tilnik? Poleg sebe on ne trpi nobenega, vse mora biti pod njim, vse mora poslušati njegov glas ter se ravnati po njegovi komandi. Če tega ni, pa zbeži. Marsikdo, ki ga je slišal v Vrtojbi, je zmajal z glavo; take reči je pravil. Naravnost smešno pa je, da govori na shodih, da ni več narodno-napredne stranke na Goriškem. To moža najbolj označuje. Nadškof, vse klerikalno časopisje, cerkev in farovži, se zaganjajo v naprednjake na deželi; strašna borba se vrši od klerikalne strani proti napredni stranki — dr. Tuma pa pravi, da te stranke ni več. Stranka je tu in bo, ko dr. Tuma ne bo več socialni demokrat, ali nekaj drugega ni več. Za dr. Tuma se namreč nihče več ne zmeni v naprednih vrstah, ker je na tako nelep način vrgel svoj čas puško v koruzo pa pobegnil. Mož je odigral svojo vlogo med goriškimi naprednimi Slovenci in odigra jo tudi med socialnimi demokrati. Pa še kako kmalu! Kmalu poreče, da je vsa socialna demokracija — neumnost, kakor je rekel o programu narodno-napredne stranke, da je neumnost. V Goriči smo to izvedeli ob svojem času. On, visok, ponosen gospod, ki misli, da kar stori, stori vse najboljše, je bil sestavil program narodno-napredne stranke v letu 1900. Čez par let pa je proglasil ta svoj program za — neumnost. Sodba o takem pojavu je prosta. Kaj se more reči na to, ve vsak. Socialna demokracija je naši goriški okolici že mnogo škodovala, zlasti še, ker večina njih nima nikakega jasnega pojma, kaj je pravzaprav socialna demokracija. Naši socialni demokratje po večini ne vedo nič drugega kot to, da so »socialni demokratje«. — »Mi, socialni demokratje!« se bi jejo po prsih, in zraven zapojejo laško socialno-demokratsko pesem, ki sklene z »la bandiera rossa trionferà«. To je vse, kar vedo o socialni demokraciji. Dr. Tuma jih bo zmešal, da bodo vedeli še manj, potem jih bo pa zapustil. O tem smo prepričani. Zato nas njegov nastop čisto nič ne ženira, kakor on misli. Še toliko manj, ker si pridobiva tal v naši okolici »Narodna delavska organizacija«, v kateri ne gledajo delavcev čez rame.

— Pravica čez vse. Teden dni je tega, kar so dva Mahra in dva Stangerja napadli in pobili trgovskega sodelavca Stritarja. Stirje zaradi svoje brezobraznosti in malopridnosti ravpiti nemškutarji so pobili spodobnega človeka, ki si je s poštenim delom služil svoj kruh. Napadalec je smrtnonevarno pobit. Napadalec so mu razbili kost pod očesom in ga sploh živalsko razmesarili. Že teden dni se bori Stritar s smrtjo in še vedno nimajo zdravnikov nič upanja, da mu rešijo življenje. Med tem ko visi Stritarjevo življenje takorekoč na eni niti, pa se napadalec veselo svojega res nemškega junášta in pa svoje — svobode. Če se kmetijski fantje stepo — pridejo orožniki, vklenejo pretepače in jih odženo v ječo. To je gotovo bridko, a to je utemeljeno v postavi. Ko bi bili kmetijski fantje pobili Stritarja, bi bili že vsi pod ključem, z napadaleci

na Stritarja pa se je napravila izjema. Ali za izpričane sinove ljubljanskih nemškutarjev ne veljajo tiste postave, kakor za druge ljudi? Kako to, da se dela izjema z nemškutarjskimi postopaci, ki bi jih bili morali starši sami že davno izročiti kake-mu korekcijskemu zavodu? Ali je morda v interesu justice, da imajo ti fantje čas in priliko se domeniti, kako se bodo zagovarjali in se, recimo, informirati, kako bodo priče izpovedale? Nikomur na svetu ne privoščimo, da pride v nesrečo, tudi ne ljudem, ki so svojim sicer častivrednim staršem provzročili že dovolj žalosti in sramote s svojo notorično malopridnostjo, ali tudi najmirnejšemu človeku mora zavreti kri, če primerja, kako se postopa v tem slučaju in kako se je postopalo v slučaju kadeta Malitscha. Vsakdo se še spominja, da je Malitsch s svojo sabljo začel rogoviliti nad Slovenci in jih je insultiral. Udarjen je bil s palico po glavi, da je za par trenutkov izgubil zavest. Nič hudega se mu ni zgodilo, a vendar je bila vsa justica pokonci in grozno se ji je mudilo, da je spravila v preiškovalni zapor vse, ki so bili količkaj na sumu, da so se udeležili tiste rabuke. Slovenske akademike so vlačili takrat po ječah kakor razbojnike. Visokošolec g. V. je prišel sam na državno pravdnostvo javit, da je bil pri tisti rabuki navzočen in takoj so ga vrgli v ječo. Policija je imela čez glavo dela z izsledovanjem vseh tistih, ki so bili navzoči. Tako se je pehala justica zaradi Malitscha, ki je z nečuvstvenim simuliranjem poskusil nekaj slovenskih akademikov spraviti v ječo in jim uničiti eksistenco. In kaj so takrat kaznotje pisarili po nemških listih, kako so takrat psovali in zasramovali Slovence. Zda pa molče kazinski pisarji kakor grob in slavnostna justica je pustila napadalec, ki so Stritarja skoro ubili, lepo na svobodi...

— Kočevska posojilnica. Na nekdanj Petchetovi hiši v Kočevju zablestel je v četrtek 23. aprila 1908 lep napis: Kočevska posojilnica. Ta napis, ki še sedaj nemškimi Kočevjarjem neljubno boče v oči, ponosno kaže, da se je posrečilo »Zvezi slovenskih zadrug v Ljubljani« in poštvalnim rodoljubom v Kočevju in okolici velevažno gospodarsko delo, ustanoviti v Kočevju prepotrebno posojilnico. Bilo je treba premagati različne težkoče, izvirajoče iz posebnih razmer v Kočevju deloma pa tudi iz splošnih političnih razmer. Za slovensko posojilnico se v Kočevju ni dobil noben pripraven prostor, morala se je kupiti torej najprej lastna hiša. Dobila se je k sreči ena najlepših kočevskih hiš na najlepšem prostoru; nakup hiše dal je povod običajnim demonstracijam, kakršne znajo kočevski Nemci prav dobro pripravljati. V kočevskem zakonem listu »Gottscheer Bote« pričela se je proti novi posojilnici in proti njegovemu načelstvu divja gonja; »Gottscheer Bote« je otročiček brez hlače, ki najbolj pazi na migljaje od »Slovenca« v Ljubljani; ako bi »Slovenec« le količkaj zavrnil grdo pisarnjenje, bi bil kočevski brezhlakni umolknil — »Slovenec« je pa molčal in »Gottscheer Bote« napadal naprej. Kar je pa dalo vsem napadom v »Gottscheer Bote« največ podlage, je dejstvo, da je »Zadružna zveza« v Ljubljani tudi ustanovila v Kočevju posojilnico a nemško i. s. samonemško, kar je zabelo vse kočevske rodoljube brez ozira na stranko, a razveselilo kočevske Nemce, ki so ravno sklicevaje se na to nemško ustanovitev »Zadružne zveze« v Ljubljani menili, da v Kočevju ni prostora za slovensko posojilnico. Premagane so vse ovire. Kočevska posojilnica je ustanovljena in je pričela v četrtek 23. aprila 1908 poslovati. Bil je to vesel dan za Slovence v Kočevju in na Kočevskem, kateri nam ostane v spominu. »Zvezo slovenskih zadrug« v Ljubljani je zastopal g. Rožman, ki nam je podrobno razložil vse posojilniško poslovanje in nam razkazal knjigovodstvo. Naša posojilnica namenjena je Slovincem v Kočevju in na Kočevskem in je strogo gospodarsko podjetje, ki se ne bode oziralo ne na desno ne na levo temveč do hodilo po varni poti gospodarskih načel do gospodarskih uspehov. Slovincem v Kočevju in na Kočevskem pa kličemo: Oklenite se slovenske kočevske posojilnice, ki vam odpira pot v boljše bodočnost. — Dne 26. t. m. ponoči so do sedaj neznan kočevski kulturonošci polili spodnji del napisa in tudi zid s črnolom. Pokazali so Kočevjarji s tem zopet svojo visoko naobrazbo kakor jo sploh mnogokrat pri njih opazujemo. Ako se jim gre za nove, jim je prijetno vse četudi slovensko, kajti kronice Slovencev so jim dobre, ako pa se sploh hoče kaj slovenskega ustvariti, kakor je posojilnica, jih to bode v oči, da izlivajo svoj žolc in povrh še tinto po zidu. Da izostanejo slovenski odjemalci Kočevcem le za 2 meseca, zapreti morajo vsi svoje

trgovine. Naj Kočevci nikar tega ne pozabijo. Svaka sila do vremena.

— Svoji k svojim! Opetovano se je na tem mestu že poudarjalo, da se pri nas v nacionalno - ekonomičnem oziru jako veliko greši. Prej kot slej potuje vsako leto na milijone kron v blagajne naših nasprotnikov, ki nas v zahvalo zato ne le na političnem, ampak tudi na kulturnem polju bojkotirajo, da oni nas zato zmatrajo celo za inferiorno ljudstvo. Kdor ima le količkar srca in čuta in si mnogo naših prodajalnih ogleda, mora nad »Franke« kavo, »Schicht« milom, »Apollo« svečami, »Stollwerk« čokolado, »švedskimi« užigalicami, »Istvan«, »Hungaria«, »Viktoria« mlinskimi proizvodi, »Hardtmuth« svinčniki, »Khun« peresi itd. kar ostrmeti. Vsekakor je res, da naša domača industrija vsem raznovrstnim potrebščinam ne more ustreči, vendar morejo del teh potrebščin naša domača podjetja ne le zadostno, temveč celo v izborni kakovosti pokriti. Ker pa se v naši domovini teh podjetij ne podpira zadostno, primorana so, se ozreti po tujih in ker morajo v tujini vroč konkurenčen boj biti, naši trgovci ravno te proizvode iz tujine od naših političnih sovražnikov naročajo. V tem oziru bi naj nam bili ne le Madžari, Nemci in Italijani, ampak tudi naši slovanski bratje na Češkem in Moravskem v vzgled. Palackega besede »svoji k svojim in vedno za resnico« so tekmo 25 let si že marsikatero nemško trdnjavo priborile. Od naših tovarnarjev moremo dobivati jako dobre kave primesi, mila, sveče, užigalice i. dr., proizvodi kranjskih mlinov so zaradi svoje izbornosti takorekoč svetovnoznani in druga industrijska podjetja bi se z mnogimi tisočaki, ki nakopičeni mrtvo ležijo po hranilnicah, tudi še lahko ustanovila, med tem pa naročimo blago, katerega ne dobimo v domovini, mesto pri Ogrih, Nemcih in Italijanih, pri naših bratih Čehih, ki so nas s svojo neodvstnostjo že daleč prekosili. Pridobiti zvezo, bila bi lahkoča ter bi si bili, da si ne bodo sovražniki z našim denarjem utrjevali svojega stališča, na drugi strani pa bi se nas zopet tolikrat ne žalilo, kot doslej. Tlačenje narodnega idijoma v naši ožji domovini, na Koroskem, Štajerskem in v Istri, dalje hud boj, katerega morajo naši bratje Hrvati biti z njih najhujšim nasprotnikom Ogom, ne bi smeli tako mirno gledati. Ako se bomo na gospodarstvenem polju okrepili, potem bode tudi naše politično stališče utrjeno in vsakogar, kdor ima le količkar narodnega čuvstva, sveta dolžnost je, da pripomore, da se ta cilj doseže. V prvi vrsti obračamo se do naših trgovcev, da se pri pokritju porabe ozirajo na narodno čuvstvo svojih odjemalcev, saj nikakor ni potreba, da z raznimi plakati, kakor: »Franke« kava, »Mein« kakao, »Schicht« milo, »švedske« užigalice itd. svoje prodajalne kvartije. S tem, da bomo bojkotirali ogrske mlinске proizvode, bomo naše hrvatske brate jako podpirali, istotako morajo naši peki in trgovci vsakemu potniku, ki bi jim ponudil italijansko moko iz Trsta ali pa nemški proizvod nemškega mlina iz Celja, pokazati vrata in ako se v tem oziru ne bodo poboljšali, je pač narod še tako krepak in močan, da se bode v močni falangi preko glav prekupčevalcev jim postavil v bran. Čas je, da se vidi delo in učinek, ne samo obete!

— Ljubljanska kreditna banka. V večerajnji seji upravnega sveta Ljubljanske kreditne banke izvoljen je bil na mesto umrlega g. Frana Kollmanna II. podpredsednikom g. Ivan Knez, veletržec itd. v Ljubljani.

Vabilo na izredni občni zbor „Dramatičnega društva“ v ponedeljek, dne 27. t. m. ob 8. zvečer v restavracijskih prostorih „Narodnega doma“. Na dnevnem redu je: 1. Volitev odbora. 2. Posamezni nasveti. K mnogobrojni udeležbi vabi zaradi važnosti odbor.

„Narodna založba“ ima danes ob 6. popoldne svoj občni zbor v uredniških prostorih v „Narodni tiskarni“.

Občni zbor „Slov. planinskega društva“. Opozarjamo še enkrat vse člane na občni zbor, ki se vrši danes ob 8. zvečer v „Narodnem domu“.

Kupujte vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda! To je še toliko večja dolžnost, odkar so pristašili klerikalci na dan s svojimi „katoliškimi“ vžigalicami, katerih dobitek ne pojde res za obmejne Slovence, ampak v klerikalne namene. Te vžigalice so narejene nalašč za to, da bi se škodovalo družbi sv. Cirila in Metoda. Družba pa ne sme trpeti škode, zato kupujemo vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda ter ogibajmo se vžigalice klerikalne stranke, v politične nemene pripravljenih.

Jurjevo na ljubljanskem Gradu bo menda prav interesantno na belo nedeljo. „Čim večja udeležba, tem več nas bo“, piše grajska „reklama“.

Jaz pa vem še več, — vsega niti ne povem —, jurjevanja se udeležijo tudi pastirji, ker se ta dan odprejo pašniki, pastirji pa imajo piščalke, bolj izobraženi harmonike in flavte in tudi druge instrumente, s katerimi se nalaša uho in srce, da, še celo pete človeka srbe. — Za varnost in red skrbel bo Vrhunec, paznik Ribič bo zatisnil ta dan vsaj eno oko, Dalenec bo stregel s kapljico dolensko, Prijatelj imena ne zataji, Lukežič, Svetel s topovi gromita, kadar nesreča je ognjevit, grof Lichtenberg bo tudi doma, ki plemenitše zastopati zna, napregel bo Puhar državni svoj vlak, s tem peš prikoraka na Grad lahko vsak, puščavnik Soran, prav dobro nam znan, imel bo posetnikov mnogo ta dan.

Na Jurjevo bo ob desetih in popoldne pri petih litanijah darovanje za cerkvene potrebe, da se nabavi kapelici potrebnih predmetov. Javljamo, da se je razprodalo po potresu vse, kar se je vzeti moglo iz kapele, ostale so edinele stene. Kapelica blagajna je prazna, potreba je mnoga in razna. Darujte kapeli bogate darove, da kupi potrebne oprave si nove!

„Radogoj“. „Kmetška posojilnica ljubljanske okolice“ je naklonila dijaškemu podpornemu društvu „Radogoj“ veliko dar 100 K. Odbor izreka slavnemu ravnateljstvu posojilnice tem potom javno zahvalo za to veliko darilo ter priporoča ta dobrodelni narodni čin v posnemanje zavodom in zasebnikom. Od uspevanja našega visokošolskega naraščaja je odvisna v veliki meri naša narodna osamosvoja.

„Prosveti“ so darovali od 18. do 25. aprila: G. Fran Hrašovec, sodnik v pokouju in Grada, 10 K (za celjski odsek), „Kmetška posojilnica ljubljanske okolice“ v Ljubljani 100 K, g. A. Brezovnik, trgovec v Celju 2 K (za celjski odsek), g. Valentin Turk iz Novega Kota nabral pri veseli družbi 9 K 48 v, Delniška pivovarna Laško 20 kron (za celjski odsek). Pri zadnjem izkazu darovanih zneskov se je vrnila neljuba pomota: mesto Neimenovani v Ljubljani 5 K, naj se bere: Neimenovani v Ljubljani 10 K. Vsem p. n. darovateljem izreka najiskrenejšo zahvalo odbor „Prosvete“.

Darilo. Za zastavo slovenskega pevskega društva „Ljubljanski Zvon“ je podaril g. c. kr. deželnosodni svetnik v p. Ivan Nabernik znesek 50 K. Plemenitemu darovalcu izreka društvo iskreno zahvalo in želi, naj bi njegov zgled posnemali tudi drugi rodoljubi.

Odložiti mora zaradi sodelovanja pri veselici na Gradu pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ zabavni večer, ki bi se imel vršiti v restavraciji pri „Seidlu“ jutri večer.

„Društveni godbi ljubljanski“ je naklonila „Kmetška posojilnica“ v Ljubljani znesek 100 K, za kar jej bode izrečena najtoplejša zahvala.

Izlet v Medvode. Pevsko društvo „Slavec“ priredi v nedeljo 3. maja popoldnanski pešizlet v Medvode k g. Kolencu. Zbirališče ob pol 2. uri pred „Narodnim domom“. Gostje dobrodošli. — Nadalje priredi „Slavec“ na binkoštno nedeljo, dne 7. junija veliko ljudsko slavnost pri Koslerju, dne 12. julija „Ciril in Metodovo veselico“ na vrtu „Nar. doma“ v korist šolski družbi; dne 2. avgusta pa veliko veselico na Zgor. Rožniku. Veselica v korist družbi sv. Cirila in Metoda je bila prvotno določena na 5. julija, a se je na željo trg. društva „Merkur“ radi njegove veselice, preložila na 12. julija. Ker se je pričelo s poučevanjem novega pevskega sporeda, so novopristopivši pevci najbolje došli. Pevske vaje so vsak tork in četrtek ob pol 9. uri zvečer v društvenih prostorih v „Narod. domu“ I. nadst. levo.

Dva nova sadrova kipa je v Gričar-Mejačevi izložbi razstavil znani slov. kipar Iv. Zajec: portretno busto ljubljanskega kamnoseka gosp. Tomažina in pa kompozicijo „Kozakove sanje“. Portret je prav dobro zadet, odlikuje ga dokaj lahkotna tehnika. „Kozakove sanje“ pa so tako po svoji snovi, kakor po svoji izvedbi interesanten umotvor. Na širni poljani, v divjem snežnem metežu, je na konju zasul kozak-stražar. Krog njega vira snežni vihar in biča konjeva pleča, ledeni sneg se oprijemlje konja in kozaka in njegovega orožja, bradatega moža pa je premagala utrujenost, klonila mu je glava, brez moči se mu je sesedlo orjaško telo, pred dušo pa mu je splavala slika, ki jo je porodilo domotožje. Daleč proč od domače vasi, od doma in od rodbe ga je odvedla brezčutna vojna dolžnost. In zdaj, ko je zasul, se je njegovo hrepenenje odeto v podobo in prikazala se mu je skozi snežni metež domača izba: svetilka plamti v njej, ob mizi pa sije v vijo roke ostavljena žena in dvojica otrok, trepetaječih za svojega

očeta in molečih sanj. Zadaž sa to pretresujočo sliko pa je v simski megli in v čisto narahljen oblikih domača vas, zasnežena in samotna, le dim iz njenih dimnikov kaže, da še ni izumrla. — Ta interesantna snov je obdelana na resnično mojstrski način. Kozak na konju je vpodobljen v popolni podobi in z imenitno karakteristiko notranjega življenja. Divji vihar nam kaže jezdečeva, še bolj pa razmršena in vihrajoča zunanjo konjeva. Ostalo snov pa je Zajec vpodobil v organsko s samostojnim jezdečevim kipom združenim haut reliefom: na desni se vidi snežni metež, na levi istotako krepko reliefiran rodbinski prizor, ki je tem značilnejši, ker na njem ni najti nobene nepotrebnosti, zgoraj, odmaknjen v daljavo in vpodobljen samo s par črtami pa se nam kaže nalahni relief domače vasi. Vse skupaj pa tvori lepo in globoko učinkujočo enoto. Na vsak način je ta Zajčev umotvor po svoji inventivi najoriginalnejši in vreden vsega priznanja. Kompozicija „Kozakove sanje“ je napredaj; bila bi lep okras vsakega salona, za kar se priporoča tembolj, ker ne jemlje preveč prostora.

Ljudska galerija v ljubljanski Simon Gregorčičevi javni čitalnici. Poleg že zadnjih navedenih slikarjev bode morda še najbolj zanimal **Alfred Rethel** s svojima risbama Smrt kot morilka in Smrt kot prijateljica. Smrt kot morilka: sredi v predpustni trušč je udarila kuga, grude se plesale in razposajene plesalke, iz tal pa je vzrastle kruti godce: morilka smrt. Krut in pretresujoč dramatičen prizor. Blažej pa je prizor, ki se odigrava v cerkvenem stolpu. Utrujeni starec zvonar je zasul, da nikoli več ne odpre svojih oči. Po stopnicah pa je prišla po potna smrt, da na njegovem mestu potegne za vrvi in dolinemo tam doli oznani večer in da z visoke line potroži starčovo smrt. Pokoj je v tej izbi in na okno je sedla ptička, starcu gostoleča zadnji, samotni pozdrav. — Monakovčan Franc pl. Stuck je zastopan z znano sliko: Dremanje po obedu: preobjedel se je Favu, zdaj pa se je razčeperil čez široko vejo, omagalo mu je telo in zadržal je Polna zdravega humora je ta po svojih barvah imenitna slika. — Po vsej Evropi znani in priljubljeni Irec John Lavery, ki se odlikuje zlasti po gotovosti, lahkotnosti in oživljenosti svojih slik, je zastopan s sliko: Obraz; poleg Rembrandta največji nizozemski mojster Frans Hals, drzen v svoji tehniki in poln smeja v barvah, pa se nam predstavlja z veselo sliko Veselega pivca. Italijansko klasično slikarstvo zastopajo Tizian (Noli me tangere), Lionardo da Vinci (krasna, vsa živa slika Mone Lise), Michelangelo (Orjaške podobe Daniela in Sibile), Giorgione in Fra Angelico (Madona z dvanajstimi angeli).

„Uradniško stavbno društvo v Ljubljani“. Izredni občni zbor, ki bi ga imelo „Uradniško stavbno društvo“ v soboto, dne 2. maja, se je preložil na soboto, dne 9. maja, ker se mnogo društvenih članov namerava udeležiti pevskega izleta „Glasbene Matice“ v Zagreb in je pripravljalemu odboru na tem, da se radi važnosti izrednega občnega zbora kolikor možno vsi člani udeležijo.

I. zadruga mesarjev in prekalcev s sedežem v Ljubljani bode imela sestanek vseh mesarjev iz vse dežele v sredo, dne 29. t. m., ob 2. popoldne v „Mestnem domu“, v veliki dvorani. Na dnevnem redu bo razprava o prodaji sirovina, t. j. kož in loja. Cene kož so v zadnjem času skoro za 40 v pri kilogramu padle. Zadrugi se zdi tu umestno, da se na sestanku posvetuje, na kak način bi se dalo odpomoči takemu neopravičenemu znižanju, da ne bo zopet vse prišlo na konsumente, ki se danes že itak pritožujejo o draginji mesa. Gospode mesarje opozarjamo še enkrat na važno zborovanje. Če bi kateri pomotoma morda ne sprejel vabila, naj nam tega ne jemlje v zlo: pri tako veliki množini članov se lahko kdo prezre. Dne 29. t. m. torej vsi na shod!

Poučno potovanje kranjskih gostilničarjev na Dunaj. Ob krasnem spomladanskem vremenu se se zbrali v petek jutraj kranjski izletniki v restavraciji „Volksgarten“ k zajtrku. Po zajtrku so si ogledali vse prostore tega velikega zabavnega lokala, nate pa nasade „Volksgartna“ in spomenike. Krasni razgled na mestno palačo. Na parlament in druge velike zgradbe, ki so se lesketale v jutranjem solnecu, je vse očaral. Štirje vprežni vozovi so zopet prišli in pripeljali izletnike pred Grand hotel na Ringu, kjer jih je čakal jako prijazen sprejem. Velikanske naprave tega hotela, ki so podobne kaki veliki tovarni, so iznenadile obiskovalce. Potem se je podala vsa družba v obrtnopospeševalni zavod. Sprejem je vodil prof. Apitsch. Družba se je razdelila v tri oddelke in posamezni strokovni učitelji so prevzeli vodstvo

po posameznih delavnicah. Ker se mnogo naših gostilničarjev peča tudi s drugim obrtom in malo industrijo, je bil zanje obisk zelo interesanten. Popoldne je pozdravil sekoijski svetnik g. dr. Schindler vse dole. Točno ob 1. uri je prišel minister javnih del dr. Gessmann. Predstavljena sta mu bila zastopnika deželne zveze kranjske gg. Ub. pl. Trnkoczy in dr. Krisper. Slednji se je zahvalil ministru za čast, da je to malo, toda ukaželjno družbo gostilničarjev počastil s svojo prisotnostjo. Minister dr. Gessmann je potem v jako stvarnem in programatičnem govoru razvil svoje ideje o pospeševanju tujskega prometa in obrti. Izrekel je svoje priznanje, da je ideja tega potovanja izšla iz krogov gostilničarjev samih in naglašal, da je vsaka akcija za tujski promet in za pospeševanje obrti le takrat plodonosna in uspešna, ako najde v prvi vrsti svoje korenine v interesiranih krogih. Za tujski promet so to posebno gostilničarji. Samo protekcija od zgoraj, same podpore od vlade ne izdajo prav nič, ako nima tujski promet svojih tal v ljudstvu. Minister javnih del je hvalil potem krasoto Avstrije in tudi zanimive lastnosti njenih narodnosti. Poudarjal je, da je treba v obrtnih in prometnih zadevah skupnega dela brez zavisti, brez konkurence, ker tu gredo interesi skupaj. Tu ne sme biti ničesar oviranega po narodnosti. Vlada bode skrbela za razvoj ljudstvo pa naj si samo pomaga. Minister Gessmann je hvalil krasoto kranjske dežele in pohvalil kranjsko gostilničarsko potovanje, katero služi lahko za vzor in vzgled vsem drugim kronovinam. Minister je izrekel veselje, da so Kranjci prišli na Dunaj kot glavno mesto in izkazali čast, da so v njem iskali pouka in vzpodbujali na skupno delovanje. Zagotovil je Kranjski svojo naklonjenost in potem vsakemu udeležencu posebej stisnil roko. Z gosp. pl. Trnkoczjem in g. dr. Krisperjem se je potem minister dr. Gessmann obširno razgovarjal o tujskem prometu in kranjskih razmerah in posebno o postojnski jami. Tega sprejema so se udeležili od dunajskih naših prijateljev gg. ravnatelj Hees in ravnatelj Gottlieb. Govor ministra se je sprejel z velikim odobravanjem od vseh strani in napravil velik vtis. Kranjski izletniki so se potem podali zopet na vozove in se podali k skupnemu obedu v restavracijo Pilsentzter. Popoldne se je vršilo ogledovanje dunajske tovarne za led. Zvečer je zopet velik sprejem od strani dunajskih hotelirjev v hotelu Hammand. Potovanje je s tem doseglo svoj višek in vsi udeleženci so navdušeni od uspeha, pa tudi od koristi, ki jih ima vsak posameznik in od ugledu, ki si ga je pridobila Kranjska dežela na polju tujskega prometa.

Bolniška blagajna gostilničarjev, kavarnarjev itd. v Ljubljani je imela večeraj popoldne občni zbor v „Mestnem domu“. Načelnik gosp. Tosti je otvoril zborovanje in obžaloval, da se ga je udeležilo tako piščo število članov, ko se gre za lastno korist. Grajal je potem nekatere člane, ki so izkoriščali bolniško blagajno, ki bi bila skoraj zašla v tiske in se je le vestnemu in skromnemu gospodarstvu zahvaliti za viden napredek. Sčasoma tu treba ustanoviti še penzijski zaklad za stara leta. Zapisnik zadnjega občnega zbora se je prebral in odobril. Iz letnega poročila tajnika g. Pintarja o delovanju blagajne v preteklem letu je posneti, da je bil en občni zbor in 7 odborovih sej. Uradnih spisov je došlo 96. Članov je bilo začetkom leta 264. Ker jih je 27 pristopilo in 39 izstopilo, jih je ostalo koncem leta še 262. Bolnikov je bilo 169 s 596 bolniškimi danovi. Umrli so 4 člani. Blagajna ima popust v lekarnah. To poročilo se je odobrilo. Računski zaključek izkazuje 11.633 K 74 v dohodkov in 11.469 K 95 v izdatkih. Premoženja ima blagajna 5227 K 26 v. Sprošna rezerva znaša 2717 K 86 v, pogrebni zaklad pa 1027 K 14 v. Pasiva znašajo 1482 K 26 v. G. Maček je poročal, da sta računska preglednika našla vse knjige in račune v redu, zato je predlagal absolutno načelniku in tajniku, kar se je sprejelo. V nadzorstvo so bili nato izvoljeni gg. Hinko Hieng, Leon Pogachnik in Ivan Stritar. Nato se je sprememba pravil sprejela soglasno. Pri raznoterostih je g. Maček vprašal načelnika, ki je podnačelnik pomočniške blagajne, zakaj se ni oglasil proti, ko so sklepali pomočniki, da dajo svojemu načelniku 400 K nagrade, ko ta ni imel nič dela. Gosp. Tosti je odgovoril, da ni hotel ugovarjati dotičnemu predlogu, sicer bo pa stvar uredila že obrtna oblast. G. Maček je dejal, da bi bila nagrada šla tajniku g. Pintarju. Ker tega niso storili oni, zato predlaga on, da se da temu iz mojstrske bolniške blagajne 300 K. Ta predlog ni bil sprejet, nakar je bil sprejet predlog gosp.

Hienga, oziroma g. Zalaznika, da se dovoli tajniku in načelniku vsakemu po 300 K nagrade. Ko je g. Tosti poudarjal vestnost blagajniškega zdravnika g. dr. Rusa, ki v pri blagajne pazi na to, da ji simulanti ne škodujejo in ko je izražal željo, da bi premožnejši člani v slučaju obdelosti ne reflektirali na bolnišničarje — je bilo zborovanje končano.

Prememba posesti. Schreiner jevo hišo v Ključevničarskih ulicah št. 5 je na javni dražbi kupil gosp. Filip Supančič za 20.000 K.

„Sokol“ v Šiški ima jutri, nedeljo, dne 26. t. m., prvi pešizlet v kroju v smeri Ljubljane, Težice, Kleče, Št. Vid, Dravje, Koseze, Šiška. Zbirališče društvena telovadnica. Odhod točno ob polu 2.

Spoznaja Šiška dobi vodovod V ta namen bo v ponedeljek komisijsionalna lokalna razprava na licu mesta.

Novo društvo. Ustanovilo se je „Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Kamnik“.

Kmetška hranilnica in posojilnica v Št. Ruprtu se vključ najostudnejšim klerikalnim lažem in nesramnim nakanam prav krepko razvija ter je imela v svojem prvem detinskem mesecu 43.471 K prometa. To je pač zelo mastna figa. Kaj ne gospod kaplan? Gotovo značilno dejstvo, da nas črni petelinček ne spravi pod streho.

Posojilnica v Logatcu je naklonila pri letošnjem občnem zboru zakup izreden dar 40 K za učila na tukajšnji šoli. Radi tega se kar najlepše zahvaljujem slavnemu „Posojilničarju“ — Učitelju Legatu.

Novi pošta se ustanovi s 1. majem na Unču pri Logatcu.

Občni zbor čebelarstva v družnici za Idrijo se vrši v Jelencem vrhu pri g. pl. Premiersteina v velepos. in županu v nedeljo, 26. t. m. ob 2. popoldne. Na shodu bo predaval zastopnik osrednjega čebelarškega društva iz Ljubljane gospod Anton Likozar.

Semenj v Selcih. Ker je 3. maja nedelja, bo v Selcih pri Skofiji Loki letni živinski semenj v soboto 2. maja, na katerega se živinorejci kupci opozorijo.

Občni zbor „Zveze slov. štajerskih učiteljev in učiteljic“. Pretekli ponedeljek je imela v Celju svoj občni zbor „Zveza slovenskih štajerskih učiteljev in učiteljic“. Dasi je bilo vreme skrajno neugodno, vendar se je udeležilo zborovanja okrog 180 učiteljev in učiteljic. Zborovanje je otvoril predsednik „Zveze“ g. nač. učitelj Kocbek. V svojem govoru je pozdravil navzoče goste, predsednika „Solske Matice“ dr. Schreinerja, predsednika „Slovenske Matice“ dr. Ilesiča, predsednika „Zveze jugoslovanskih društev“ L. Jelenc, deželnega poslanca E. Gangla, predsednika „Ljubljanskega učiteljskega društva“ J. Dimnika in ravnatelja meščanske šole v Krškem dr. Romiha. Nato je v preglednih potezah označil pomen stanovske organizacije, katere naloga je predvsem braniti naše ljudsko šolstvo pred napadi nazadnjaštva. Na predlog predsednika je bila cesarju odposlana vdanostna brozjavka. Nato je govoril ravnatelj dr. Schreiner. Zahvaljuju se na pozdravu je poudarjal važnost „Slov. šolske Matice“ ter se zahvaljeval učiteljsstvu za gmotno in duševno podporo, ki jo nudi temu važnemu društvu. Predsednik „Zveze“ jugoslovanskih učiteljskih društev L. Jelenc je kazal na napredek, ki ga ima slovensko učiteljsstvo zaznamovati v zadnjih desetletjih, ter omenjal zasluge, ki so si jih v tem oziru pridobili slovenski štajerski učitelji. Deželni poslanec Engelbert Gangl je poudarjal, da je bodočnost slovenskega naroda v taboru slovenskega učiteljsstva. Organizacija slovenskega učiteljsstva sloni na narodnosti, svobodomiselnosti in demokratizmu. V zamgi teh principov je slovenskemu učiteljsstvu zagotovljena boljša bodočnost. Nato je pozdravil zbrano učiteljsstvo predsednik izvrševalnega odbora „Narodne stranke“ dr. Vekoslav Kukovec. V svojem govoru je naglašal, da si „Narodna stranka“ prizadeva varovati in dvigniti ugled šolstva, dobro vedoč, da ima le tisti narod upanje v dosego političnih in gospodarskih uspehov, ki skrbi za svoje šolstvo. Temu govoru je sledil predavanje nadučitelja Černeja iz Griž „Vzgojimo mislece“. „Ni dovolj“, je rekel, „da otrok ve, ta stvar je taka in taka; otrok mora tudi vedeti, zakaj je stvar taka. Otroci morajo imeti jasne pojme, ki so podlage sodbi; navaditi se morajo dobro, premišljeno in samostojno soditi; tudi učiteljevi sodbi naj učenec samostojno izraža svoje mnenje. Učitelj mora stremeti za tem, da si pri otrocih pridobi zaupanje, ki izvira iz pričažanja. Predvsem pa je gledati na to, da se mladina vzgojitelju po šoli ne odtuja. Mišljenje ne nasprotuje

(Dalje v prilogi.)

pravi čisti veri; mišljenje je narodu najkrepkejša opora v boju za obstanek. Misleč narod bo končno tudi pravičnejši vsem stanovim, pravičnejši tudi učiteljstvu. Če zavijete tudi način in sredstva te vzgojevalne metode, načelo naj ostane: vzgojimo mislece! To predavanje je bilo sprejeto z živahnim aplavsom. Nato je predaval dr. Fran Ilesič o prvih nastankih slovenske šole l. 1848 in o prvih učiteljskih skupščinah. Dr. Ilesič je v živih slikah očrtal prve sestanke slovenskega učiteljstva v Ptuj in v Vidmu l. 1848 in 1849. In prve znake vztrajajoče se narodne razmišljanja med takratnim učiteljstvom. Interesantno dr. Ilesičovo predavanje je vzbudilo splošno zanimanje in veliko pozornost. S tem je bil dnevni red zborovanja končan in predsednik Fran Kocbek je zaključil shod s pozivom, naj se učiteljstvo krepko loti organizatoričnega dela. Ob 5. popoldne je bil sestanek, na katerem se je razpravljalo o ustanovitvi zveze vseh narodnih društev na Štajerskem in Koroškem. Predsedoval je sestanku nadučitelj Pesek. V debato so posegli iur. Kramar, iur. Mirko Hrašovec, nadučitelj Gradišnik, urednik Lesničar in dr. Kukovec. V pripravljeni odbor za ustanovitev zveze so bili izvoljeni: Pesek, Kramar, Šmid, Segula in Lesničar. Zvečer ob 8. je bil v veliki dvorani „Narodnega doma“ pod vodstvom učitelja Vrečarja koncert, ki je v vsakem oziru sijajno uspel. (Poročilo je zakasnelo ker nas je naš stalni celjski dopisnik pustil na cedilu.)

Umrli je v Rajhenburgu g. Andrej Ivanc, načelnik posojilnice in vnet narodnjak.

Obesil se je v Donawitzu na Zg. Štajerskem tovarniški delavec Fr. Pleček iz Vrhol v konjskem okraju vsled pomanjkanja.

Električno razsvetljavo imajo v Ločah na Štajerskem. Centralo ima usnjari Pavšlar.

Zblaznel je v Sv. Jederti nad Laškimi na Štajerskem veleposesnik Štrumbel, ker je preveč žganje pil. Odpeljali so ga v blaznico na Studenc pri Ljubljani.

Legar razsaja že dalj časa v malonedeljski župniji na Štajerskem in se je sedaj začel širiti tudi v župniji Sv. Tomaža.

Dva prsta si je obstrlel pri velikonočnem streljanju s staro pištolo posestnikov sin Žižek iz Melov pri Radgoni.

Nov občinski volilni red za Goriško je dobil najvišje potrjenje. Sprejet je bil v deželnem zboru 5. marca 1907.

Porotno zasedanje v Gorici se prične 1. junija.

Obesil se je v Lokavcu na Goriškem posestnik Anton Šuligoj zaradi domačih prepričkov.

Klerikalni divjaki. Na Preserjih pri Rihembergu na Goriškem so klerikalni fantje in moške napadli na prednjake in jih več ranili. Baje so bili v šoli pri svojih kranjskih tovariših!

Štrajk. V ladjedelnici v Trzinu na Primorskem štrajkajo vsi delavci, ker se jim je spremenil delavni čas. Pogajanja niso imela nobenega uspeha.

V Gradežu, v slovečem morskem kopališču, se obeta letos bogata sezona. Že sedaj so naročene skoro vse sobe v hotelih in v privatnih hišah. Veljava tega kopališča narašča čudovito od leta do leta.

Po odkritju škandalov v tržaškem samostanu nun benediktin Po „Piccolovem“ odkritju škandalov v tržaškem samostanu nun benediktin, se s temi škandali bavijo vsi listi v italijanskem kraljestvu. Tudi taki listi, ki niso ne glaslo, kakor liberalni. Med temi moremo navesti „L'Avvenire d'Italia“, ki izhaja v Bologni. Ta list je namreč v eni svojih števil minolega tedna očital škofu Naglu, da na vseh straneh pomaga na germaniziranju Trsta! Notabene, je ta list strogo klerikalne barve. Tržaški dopisnik rimskega „Corriere d'Italia“ je pa intervju škofa Nagla glede teh škandalov. In škof mu je sam priznal, da treba v samostanu Sv. Ciprijana radikalne preosnove. „Independente“ komentira te škofove besede, češ, da jih treba vzeti „cum grano salis“. Pred nekaj meseci se je namreč več oseb protožilo pri škofu proti nekemu duhovniku, ki da je z ženskami preveč drzen, preveč smel. Škof je dotičnim pritožujočim se osebam odvrnil, da je nekaj izvedel o preveliki podjetnosti dotičnega duhovnika in da bo vsled teh novih pritožb že storil proti njemu potrebne korake. In kaj se je pripetilo? — vprašuje „Independente“. Pripetilo se je — pravi dalje — da je dotični duhovnik dobil od škofa pismo — pohvalo! — A pustimo to, kar pripovedujejo italijanski, najsibodo liberalni ali pa klerikalni listi. Bavimo se raje s tem, kar o teh škandalih govori in misli tržaško ljudstvo! Tako se med tržaškimi ljud-

stvom vstrajno širi govorica, da je v samostanu našega prednika sama, mati Salezija, da je potem prikazala, da so zgoreli predmeti, ki jih je bila ona prej prodala. Tako se v Trstu širi govorica — in ne le med laiki, ampak tudi med duhovniki, ker je to našemu tržaškemu dopisniku povedal župnik neke župnije v Trstu na veliki petek pred božjim grobom v dotični cerkvi — da je škof Nagl vedno protežiral prednico samostana Josipino Sušan, oziroma mater Salezijo, ker sta si bila škof in prednica mnogo, mnogo več, nego to dopuščajo med njima obstoječe razlike. Govori se namreč, da je bil škof prepogostokrat v samostanu. — Glede prednice same, matere Salezije, se nam pa pripoveduje, da je bila ona, kakor učiteljica na Vrldi in pozneje v Rojani, jako živahna gospodična zelo veseljaškega značaja. Rada je obiskovala razne veselice in se še rajše bavala. Glede matere Karmele se nam pa poroča sledeče. Nje oče je Žid, a mati je katoličanka. Otroci te dvojice so pa vsi krščeni, torej tudi brat Karmele Piazza. Naš tržaški dopisnik je imel priliko govoriti z duhovnikom, ki je bil katehet bratu Karmele Piazza. In ta duhovnik je našemu dopisniku povedal, da je bila mati Karmele prišla k njemu, kakor duhovniku, ko se je Karmela namenila iti v samostan. Povedala mu je, da Karmela nima nikakega nagnenja za samostansko življenje, pač pa da hoče v samostan le radi tega, ker je nesrečna v ljubezni, ker jo je ljubček zapustil. Prosila da ga je — kakor duhovnik — naj bi on posredoval pri škofu, da bi ne bila vsprejeta v samostan, a on da je moral to iz višjih ozirov odkloniti. In tako je bila Karmela Piazza vsprejeta v samostan, ker je ljubček ni več hotel. — Govori se po Trstu tudi, da je hotela mati Salezija pridržati v samostanu neko mladoletno siroto, in to v zvezi varuhov dotične sirote. A ta sirota, da ima 120.000 K dedščine. — O tem poslednjem poizvedo kaj več in potem priobčimo i to.

Kap je zadel v Trstu 62letno Karolino Stanič in 70letnega Dominika Mahorja. Bila sta takoj mrtva.

Umrli je danes zjutraj v Trstu soproga tukajšnega lekarnarja gosp. Gabriella Piccolija.

Krojaški štrajk na Reki. Vsi krojaški pomočniki na Reki so stopili v štrajk in zahtevajo zvišanje plače. Zadruga krojačev je sklenila, da odkloni previsoke zahteve pomočnikov.

Jubilej umetnika. Intendant zagrebškega gledališča g. Andrija Fijan je praznoval predvčeršnjim 35letnico svojega umetniškega delovanja.

Zblaznel je v Oseku bivši urednik „Narodne Obrane“ Milan Šarič.

Kinematograf Edison na Dunajski cesti nasproti kavarni „Evropa“ ima od danes do vstetega torška sledeči zanimiv spored: Veslaška regata v Cambrigi. (Po naravi posneto). Vojaške vaje na Danskem. (Po naravi posneto). Lov na kite. (Interesantni naravni posnetek). Zaročenka roparskega glavarja. (Drama). Sanje obsojenca. (Smešno). V torek sodeluje „Društvena godba“ pri predstavah ob 4., 5., 6., 7. in 8. zvečer.

Cirkus Colosseum ima jutri dve predstavi, ob 4. popoldne in 8. zvečer. Njegova izvajanja so naravnost občudovanja vredna.

Upravna komisija o. kr. domobranskega polka št. 27. bo 5. maja t. l. ob 9. dopoldne na dvorišču artiljerijske vojašnice v Ljubljani prodajala dražbenim potom dva jahalna konja.

Nevaren tat. K ti notici se nam še dodatno poroča: V torek je prišel neki tujec v potovalno pisarno „Severnonemškega Lloydja“ ter rekel, da bi se s svojim prijateljem rad odpeljal v Brazilijo. Ko mu je uradnik povedal vozne cene, mu je tujec izročil hranilnično knjižico, glasečo se na ime Antona Čepelnika in rekel, naj mu da nanjo 50 frankov, češ, bodeta že pred odhodom poravnala. Ker je tujec napravil na uradnika sumljiv vtisk, je bilo o tem takoj obveščen na kolodvoru službujoči stražnik. Dospelši potem v „Tišlerjevo“ gostilno, si je stražnik ogledal bogatega potnika in mu napovedal aretacijo. Do štruklja je šel neznanec mirno, ko pa dospeta do tja, mu steeče, a ga je kmalu prijel neki nasproti došli vojak, sicer bi jo bil pa gotovo popihal. Temu stražniku je prišel na pomoč tudi njegov tovariš, s katerim sta potem tujca srečno privedla v osrednjo stražnico, kjer so v potniku takoj spoznali nevarnega in nasilnega tatu Jožefa Preka. Navedenec je dne 14. t. m. vlomil v dva nabiralnika v farni cerkvi v Rovih pri Kamniku. Orožništvo ga je aretvalo in izročilo okraj. sodišču v Kamniku, odkoder pa je Prek še drugi dan je pobegnil. Šel je potem skozi Medvode na Ig, kjer je ukradel navedeno hranilnično knjižico, nato pa jo krenil v Ljubljano. Dospelši

sem, je šel v šentpetrsko vojašnico pred stanovanje vojaškega jetničarja (profosa) Justa in ker tega ni bilo doma, je dal hčerki IV. zvrzlek Walvazorja, češ, da ga je poslal nadporočnik baron Esterhazy za vojaško knjižnico. (Najbrže ima pa še na Justa „piko“ od preje, in ga je hotel primerno pozdraviti.) Od tam je šel potem v omenjeno pisarno, kjer ga je doletela nemila usoda. Prek je navihani in tujemu imetju in osebnim sigurnosti zelo nevarni, skoraj eden izmed najnevarnejših sodobnih tukajšnjih tatov. Kariero je začel svoj čas v Ljubljani, ko je rezal po hlevih konjske repe in imel z varnostnim organom javno nasilstvo. Od vojakov je pobegnil, skušal je prislino delavnico, a tudi tukaj so bile ključavnice preslabe. Potujoč pod tujimi imeni prehodil je Francosko, videl je Špansko in tudi na ameriških tleh se je neki že šeta, potem se je pa baje na goljufiv način pripeljal zopet v Evropo. Pred nekaj leti se je pojavil v Ljubljani in streljal med aretovanjem na dva stražnika in nekega podčastnika, potem pa ušel čez Italijo v Švico. Od tam se je pozneje povrnil na Kranjsko in začel operirati okoli Škofje Loke, kjer je bil aretovan in izročen kot deserter vojaški oblasti. Obsojen je bil na dveletno hudo ječo, a vse ga ni poboljšalo. Odkod se je sedaj prikladal ni znano. Pri osebni preiskavi so dobili pri njem odrezek poštno nakaznico s izbrisanim datumom, poročni list glaseč se na ime mesarja Lovrencija Sušteršiča, laško potrdilo ljudskega štetja in več drugih sumljivih papirjev. Prek je, ko je prišel v Ljubljano, imel s seboj dežnik in rjavo ročno torbico, koje je moral popustiti v kaki gostilni ali kavarni in naj najditelj oboje blagovoli prinesiti policiji, ker bode imelo vsekako važnost za preiskavo.

Posledice steklega psa, zaradi katerega je sedaj 3 mesečna kentumacija, so se že pokazale. Pred par dnevi je ugriznil nek tak pes brivskega pomočnika Stanka Kelsina, katerega so morali prepeljati v Pasterjev zavod na Dunaj. Tudi v Orni vasi je 9letnega Alojzija Jevca popadel neki pes. Dotični pes je sedaj pri konjaču in se kmalu pokaže, je li zdrav, ali ne. Torej pozor!

Čudni mirlici. Včeraj popoldne sta se na Sv. Petra nasipu sprla hlapca Ivan Peterlin in Erhard Zek, ker ni hotel eden posažiti hodnika. Skočila sta si v lase in se začela valjati po tleh. Mimo prizora je prišlo sedem moških, ki so ju začeli miriti na poseben način. Vihteti so začeli nad njima palice in kdor je mogel doseči, pa je udaril. „Mirli!“ so toliko časa, da so Zenka res popolnoma pomirili, obležal je namreč nezavesten na tleh. Nato so šli junaki svojo pot dalje, po Zenka pa so prišli z rešilnim vozom in ga odpeljali v dež bolnico.

Našla je šolska učenka Antonija Prohinarjeva fin pasji ovrtnik brez znamke in ga oddala na magistratu. „Društvena godba ljubljanska“ koncertuje danes zvečer v hotelu „Južni kolodvor“ (A. Seidl). Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina prosta.

Drobne novice.

— Jubilejne slavnosti na Dunaju. Dne 7. maja pride z nemškim cesarjem še enajst nemških zveznih vladarjev in hamburški župan na Dunaj. Nemški cesar in cesarica se pri lepem vremenu pripeljeta po morju do Trsta, sicer se izkrcata na Reki. Vsi nemški vladarji, ki niso že imetniki kakega avstrijskega polka, dobe imeteljstvo kakega polka. Princa Avgust Viljem in Adalbert dobta šarži v avstrijski armadi.

— Umrli je v Zagrebu Ivo plem. Hreljanović, bivši intendant zagrebškega gledališča. Bolehal je tri leta.

— Rauchov terorizem. Ze dolgo napovedano penzioniranje mladega in agilnega vseučilišnega profesorja in poslanca dr. G. J. Šurmina se je res izvršilo. Obenem je bil upokojen tudi podžupan v Belovaru Zigrovič, ki je pri zadnjih volitvah glasoval s koalicijo.

— Zopet zverinski umor v Berlinu. Pletar Koch v Berlinu je s sekuro ubil svojo ženo, truplo razsek, polil kose s petrolejem ter jih sežgal pod kotlom. Zločinstva se v Berlinu strahovito množe.

— Samomor. V Parizu se je ustrelil znani bankir Kerugia, bivši avstrijski politični uradnik, ki je bil svak barona Rothschilda ter je imel za ženo Tržačanko Petke.

— Velik požar je uničil vse zgradbe in skladišča v rumunskem pristanišču Braila. Samo lesu je zgorelo 150 vagonov. Škoda je velikanška.

— Grof — ponarejalec denarja. V Boulogne sur Mer so prijeli italijanskega grofa Marchettija in njegovo ženo, ker sta ponarejala denar ter sta imela pomagalec v Londonu in Marziju.

Razne stvari.

* V Vezuvovo žrelo se je vrgel. 26letni posestnik Ivan Wirthust iz Monakovega je pred par tedni odpotoval v Italijo s prijateljem in tam popaval noč in dan. Ko je šel te dni na Vezuv ter prispel do žrela Falangra, je vzkliknil: »Na svidenje na onem svetu!« ter se vrgel v sto in sto metrov globok prepad.

* Kraj, kjer solnce večkrat na dan vzhaja in zahaja. V Špitalu na Pyhrnu, kjer kopljejo železnični predor, imajo to posebnost, da jim pozimi večkrat na dan solnce zaide ter se zopet pokaže. Solnce kroži namreč za skalovitimi vrhovi gore Bosruck. Vselej kadar pride vmes gorski rogelj, se solnce za nekaj časa popolnoma skrije ter nastane polmrak, kakor bi zašlo, a čez nekaj časa se pokaže med rogovi. To je opazovati le nekaj dni pozimi, poleti tega zanimivega prirodnega pojava ni, ker kroži solnce visoko nad goro. Ime gore izvajajo Nemci od »böser Rücken«, a prvotno ime je bilo brezdomno slovensko, kakor so tudi slovenski pogorje Kozjak ob Dravi na Štajerskem Nemci prekrstili v Posruck.

* Vas na dnu jezera. V antroplonski dolini v Italiji so razkrili ostanke stare naselbine Antronaplona, ki se je leta 1642. s prebivalci vred pogreznila v jezero enakega imena. Jezero je nastalo, ker se je zrušil velik zemeljski plaz ter zaprl pot močnemu gorskemu potoku.

Književnost.

— Slovensko - nemška meja na Koroškem. Narodopisne in zgodovinske črtice. Nabral Ante Beg. V Ljubljani. Narodna založba. To vezlanimivo in važno delo izide konec prihodnjega tedna. Knjižgi je pridejan zemljevid, ki predčuje natančno, kako se je v minoleem stoletju vsled nasilne germanizacije pomikala jez. meja vse bolj proti jugu. Zaznamovana je jezikovna meja, kakor je bila l. 1835., 1850., 1855. in 1880.

Telefonska in brzojavna poročila.

Novi gališki namestnik.

Dunaj, 25. aprila. Imenovanje dr. Bobrinskega za gališkega namestnika je gotova stvar. Razglasi se v najkrajšem času. Bobrinski je včeraj prišel na Dunaj in je konfiriral z baronom Beckom. Za podpredsednika namestništva bo imenovan kak Malorus.

Tirolski deželni zbor.

Dunaj, 25. aprila. Uradni list priobčuje cesarski patent, s katerim se sklicuje tirolski deželni zbor na dan 27. t. m.

Sankcioniran zakon

Dunaj, 25. aprila. Državni zakonik priobčuje sankcioniran zakon o rekrutnem kontingentu.

Atentat na nemškega cesarja?

Dunaj 25. aprila. Iz Rima je prišla še nepotrjena vest, da so Arnavti nameravali atentat na nemškega cesarja Viljema na Krfu. Zarotnikov je bilo 50. Preskrbljeni so bili z dinamitom in raznim razstreljivom. Orožniki so jih izmed njih aretirali 30; 20 jih je uteklo. Na begu je bilo ustreljenih 11 zarotnikov.

Nova naredba o zrelostni skušnji.

Dunaj, 25. aprila. Naučni minister dr. Marchet je izdal novo naredbo glede zrelostnega izpita. Med drugim določa, da se mora kandidat dovoliti pol ure, da si izbere temo, o kateri hoče pisati nalogo iz materne jezika. Minister odreja tudi druge odločbe, ter ukazuje, da se mu teme za pismeni izpit predlože, da jih bo sam pregledal.

Bolezen dr. Herolda.

Praga 25. aprila. Bolezen dr. Herolda se je shujšala, da se je beti katastrofe, ako se zdravstveno stanje v kratkem ne preobrne na bolje.

Proti jubilejskim slavnostim na Dunaju.

Praga, 25. aprila. Češki listi priobčujejo oklico na narod, naj se noben Čehne udeleži jubilejskih prireditev na Dunaju. V oklicu se izraža nada, da se tudi drugi slovanski narodi ne bodo udeležili teh slavnosti.

Bolezen kneza Lobkowitza.

Praga, 25. aprila. Bivši deželni maršal Juri knez Lobkowitz je bil danes operiran. Nevarna operacija se je posredila. Vendar ostane knez več tednov v sanatoriju.

Rauchov padeo?

Zagreb, 25. aprila. Ban baron Rauch je poklican v Pešto, kamor je odpotoval. Sodi se, da je njegova demija veled nepopoljne rešitve njegove častne afere neizogibna. Ako se mu ne posređi, da bi v Pešti prepračil merodajne kroge, da njegov

položaj v Hrvaški ni omajan, odpotuje jutri ali v ponedeljek še na Dunaj, da tamkaj poskusi svojo srečo. Vendar pa Rauch sam dvomi, da bi mu posređilo vzdržati na banski stolici.

Zagreb, 25. aprila. Neki visoki hrvaški uradnik je bil že o veliki noči poklican na Dunaj, da informira merodajne kroge o teku afere Rauch-Medaković. Dotičnik se še do danes ni vrnil v Zagreb.

Razkol v Starčevićevi stranki prava.

Zagreb, 25. aprila. Iz Starčevićeve stranke so izstopili dr. Mile Starčević, David Starčević, Luka Starčević, dr. Pavelić, Jerko Pavelić in Peršić. Poslanec Kiš, Kufrin, Rittig, Jemeršić in Novak se v saboru ne pridružijo nobenemu klubu.

Zagreb, 25. aprila. Poslanci ki so izstopili iz Starčevićeve stranke prava, si ustanove svoj list. Ta list se bo imenoval „Hrvatska Svoboda.“ Za list sta darovala dr. Ante Pavelić 40.000 kron, dr. Mile Starčević pa 20.000 kron. Glavni urednik novega lista, ki izide že danes, bo poslanec Josip Peršić. „Hrvatsko Pravo“ ostane v Frankovih rokah. V uredništvo tega lista stopita madžaron Milobar in znani Matoš.

Velik slovenski učenjak umrl.

Reka 25. aprila. Včeraj je tukaj umrl dr. Baldo Bogišić, eden največjih slovenskih učenjakov na juridičnem polju. Pokojnik je bil l. 1840. rojen v Cavtatu. Njegova najznamenitejši deli sta: „Pisani zakoni na slovanskem jugu“ in „Zbornik sedanjih pravnih odnošajev v južnih Slovanih“.

Proti aneksiji Konga.

Bruselj 25. aprila. Poslanska zbornica je sklenila preiti na dnevni red preko predloga o aneksiji Konga.

Za prebivalce mest, uradnike l. t. d. Proti težkotam prebivanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno do mace zdravilo pristni „Moll-v Seidlitz-prašek“, ker vpliva na prebavljenje trajno in uravnovolno ter ima olajševalen in topljen učinek. Skatljica velja 2 K. Po poštnem povzetju razpoložila to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preprato, zaznamovan s varnostno znamko in podpisom 33-5

Edino oristen je samo **THIERRYJEV BALZAM** z zeleno NUNO kot varstveno znamko. Razpoložim najmanj 12/2 ali 6/1 ali pat. potov. rodo. steklenico za 5 K. Zavojina zastoj. Thierryjevo centifolijsko mazilo. Razpoložim najmanj 3 št. št. K 3-60 Zavoj. zastoj. Povzet priznani kot najboljši domači zdravilni proti sinostni boleloca, gorodici, krcem, poklodam, rnam. itd. — Naslov za naročite in denarne nakaznice: A. Thierry, lekarna pri angeli varhu v Pregradi pri Rogatcu. 1359-2 Zaloga v vseh lekarnah.

Pomladno zdravljenje. Prvi pomladni tedni so navadno čas, v katerem se išče ozdravljenje motenja telesnih funkcij, ki je nastalo po zimskem načinu življenja. V ta namen opazujemo na 94-1

MATHESS GIESSEHÜBLER **alkalična kislina** kakor za samostojno zdravljenje, kakor tudi za toplice Karlove za predzdravljenje varl, Marjine toplice, Franzensbad in druga od zdravnikov priporočana zdravilišča.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-Ju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih specerijah, vinkih in delikatesnih trgovinah.

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Mara Svigelj v Cerknici nabrala na pomarančni muhi g. A. Prudiča iz Radovljice K 310. — G. Rudolf Rotter, tu, v imenu vesele družbe K 310 za piruhe. Moziški šolarji svojim bratcem in sestricam za pisanke in drugim v posnemanje K 51—, katere so nabrali pri tomboli, ki so jo priredili v gostilni pri „Lipie“ s pristavkom: »Sv. brata Ciril in Metod, čuvajta ob meni naš zatiran rod! — G. Pepica Majzeljeva v Beli cerkvi K 5, katere je daroval neki rodoljub za zastaran dolg. — G. Fran Kolenc v Mokronogu nabral pri sekanju piruhov K 460. — G. M. Znidaršič v Matenji vasi K 760, iz nabiralnika v gostilni »Bog in narod«. — G. Josip Polley v Mariboru K 10, kot nabrani narodni davek za mesec sušec. — Skupaj K 8440. — Srčna hvala! — Živeli!

Meteorološko poročilo. Višina nad morjem 306. Srednji značilni tlak 766.9 mm.

april	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
24.	9. zv.	730.8	-9.8	sr. zahod	oblačno
25.	7. zv.	730.4	-8.2	brezvetr.	del. jasno
	2. pop.	739.4	-15.5	r. izahod	

Srednja včerašnja temperatura 10.1 mm, norm. 11.1 mm. Padavina v 24 urah 1.1 mm.

FRANC JOZEFOVA **GRENKA VODA** **alkalična naravno mineralna voda**

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da je naš iskreno ljubljani brat, gospod

Valentin Kummer
mestni učitelj v pokoju

danes zjutraj ob 6. po dolgi, hudi bolezni v 59. letu starosti, prejemši sv. zakramente, zaspal v Bogu.

Truplo dragega pokojnika se bode v nedeljo, 26. t. m. zjutraj ob 8. uri cerkveno blagoslovilo v hiši žalosti, Ljubljana, Komenskega ulice št. 10 in se prepeljalo na pokopališče v Kranj, kjer bo truplo ob 5. popoldne položeno k zadnjemu počitku.

Sv. maše se bodo brale v raznih cerkvah.

Rajnika priporočamo v blag spomin in molitev.

Kranj - Staraloka - Ljubljana, dne 24. aprila 1908.

Žalujoči bratje in sestre.

Zahvala.

Povodom smrti našega iskreno ljubljene soproga in očeta, gospoda

Karla Kotnika
posestrika na Mirkah

izrekamo tem potom našo presrečno zahvalo prečastiti duhovščini, slavni Vrhniški čitalnici, slavni Verški požarni bratovi, darovalcem krasnih vencev in sploh vsem, ki so spremlili dragega rajnika na zadnjem potu.

Na Mirkah, 24. aprila 1908.

Rodbina Kotnikova.

Brivnica

dobro idoča, v lepem kraju na Primorskem, brez konkurence, s sedežem c. kr. uradov, nastanjenim pehotnim vojaštvom, se zaradi bolehnosti takoj proda. Cena 500 kron. Vprašanja na upravništvo „Slovenskega Naroda“.

1333-3

2 vrtnarska pomočnika in dva učenca sprejme takoj I. Wider.

1489-1

Gostilničarska koncesija

se takoj odda.

Več se izve pri g. Fani Bilina v Ljubljani, Židovske ulice šte. 1, I. nadstropje.

1479-1

Slav. občinstvu se vljudno naznanja, da prevzame dosedaj zaprto

pekarijo

na Tržaški cesti št. 13
KAREL PIVODA

in obljubljuje cenjeno občinstvo po-
strezati po vsaj svoji moči točno in
solidno z vedno

1490

svežo peko.

Prosta zabava

bo

pričenši v nedeljo, 26. t. m.

v gostilni pri „MAJARONCU“

in sicer

vsako nedeljo in praznik
.. neprenehano vse leto do adventa. ..

Postrežba z najboljšimi vini vsake vrste, kupljenimi naravnost od vinorejcev in iz svoje lastne velike zaloge. Jedila gorka in mrzla, domača gnat. — Velik senčnat vrt ter posebna soba za goste.

Tudi priporočam svoj hotel pri „Komični tovarni“, kjer se točijo moja vina. Tam je tudi z majem na raspolago kegljišče.

1487

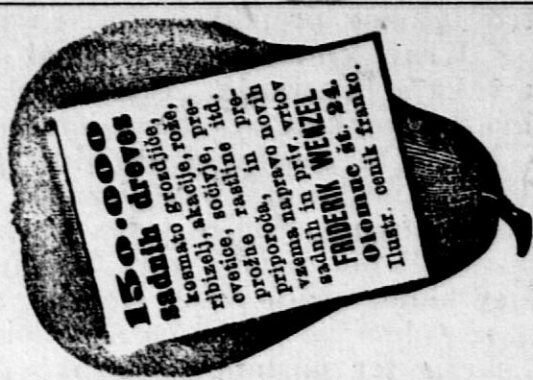
Za obilen obisk se priporoča
J. Jelenc.

Izgubil se je 1482-1

lovski pes

temnorjave barve in s kratkim repom, sliši na ime „Baldo“.

Kdor ga dobi, naj ga pošlje v Kolizej tvrđki Bucher proti nagradi.

Absolventinja trgovskega tečaja želi službe kot

blagajničarka

na Notranjsko, Primorsko ali Istrijo pa tudi drugam na deželo. Vloži tudi lahko nekaj kavoje.

Prijazne ponudbe pod „Poštenost“ na uprav. „Slov. Naroda“.

1485-1

Ura z verižico
za samo K 2.—.

Zaradi nakupa velike množine ur razpošilja šlezijska razpošiljalnica: prekrasno pozlačeno 86-urno precizijsko uro ankerico z lepo verižico za samo K 2.— kakor tudi šlezijsko garancijo. — Po povzetju razpošilja Prusko-šlezijska razpošiljalnica

F. WINDISCH v Krakovu U/38.

NB. Za neugajajoče denar nazaj. 1473

Spretna duvajska

šivilja

se priporoča cenjenim damam za v hišo in zunaj hiše, poučuje tudi krojno risanje in prirobovanje. Vprašanja na Karlovske ceste št. 2, I. nadstropje.

1481-1

Trgovina strojev

in 1484

dotičnih predmetov v Trstu naprodaj.

Več pove inženir Žilic v Trstu.

Več pove inženir Žilic v Trstu.

Ceno češko posteljno perje!

5 kg novega skubljenega K 12.—, belega, jako mehkega skubljenega K 18.—, K 24.—, snežno belega, mehkega, skubljenega K 30.—, K 36.—. Pošilja se franco proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštnih stroškov.

Benedikt Sachse, Lobes 35. pri Plznu na Češkem. 1086 5

Nove hiše

se prav po ugodnih pogojih zaradi odpotovanja prostovoljno prodajo. V prvi je dobro vpeljana gostilna in še dva druga dobro uspevajoča obrta; druga ima lep vrt in veliko stavbnega prostora; tretja, v kateri se nahajata dve koncesiji, to je za gostilno in pekarijo. Potem se pa prodaja še več majhnih hiš, ki se dobro obrestujejo.

1488-1

Natančna pojasnila se dobe v restavraciji pri „Zvezdi“, Sp. Šiška 22.

Z električ. obratom urejena tvornica

G. Skrbič

v Zagrebu, Illica šte. 40

priporoča svoje na glas solidno in ceneno 16

žaluzije

les. tkane in platnene rolete, železne in lesene kapice za okna in pred-
javnice in progi, da čim več pozornosti poklonite tej solidni tvornici.

Cenovniki in proračuni na zahtevo zastoj.

Prostori za trgovino

s popolno opremo in stanovanjem se odda takoj ali za majev termin. Natančnejše se izve v Ljubljani v Gospodskih ulicah št. 3.

1474-1

Panorama International
Pod trančo 2.

Razstavljeno od nedelje 26. aprila do vštete sobote 2. maja 1908.

Hribovljstvo v pogorju Velikega Zvonarja in Venedigerja.

Krasne BLUZE
33 največja izbira v svili in drugem modnem blagu tudi po meri. Vsakovrstna krila, perilo in otročje obleke priporoča po najnižjih cenah M. KRISTOFIČ por. Bučar STARI TRG št. 28.

Pomožni delavci

dobe ob dnevni plači 3 K

takoj dela

v tvornici za usnje

v Beljaku.

1483-1

Ant. Bajec

umetni in trg. vrtnar

v Ljubljani

Karlovška cesta šte. 2.

Največja izbira vsakovrstnih sadik, listne in cvetoče rastline, vrtnice, zimotrjne cvetlice (perene), lepo cvetoča grmovja, različne konifere (ciprese), velika izbira lepih rastlin za balkone in okna.

Priporoča se za nasaditve parkov in vrtov. — Trgovina s cveticami.

Izvrševanje šopkov, vencev l. t. d.

Okusno delo in zmerno cene. 17

.. Zunanja naročila točno. ..

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

Elegantno mobilirani sobi,
salon in spalnica soba se oddaja enemu ali dvema gospodoma v Knafljevih ulicah 5, parter, desno. 1480

Učenec

se sprejme v trgovino z mešanim blagom in deželnim pridelki, Friderik Skušek v Metliki na Dolenjskem. 1475-2

Proda se

radi opustitve gostilne vsa gostilniška in kuhinjska oprema ter nekaj pristnega cvička. 1446-2

Natančnejše se izve v restavraciji „Perles“, Prešernove ulice.

Proda se dobro ohranjeno

motorno kolo

najnovejša konstrukcije s stranskim sedežem 5 1/2 HP za polovico nakupne cene.

Natančno se izve pri dr. E. Bretlu, Francove nabrežje šte. 1. 1465-2

Nedosežno

Najnovejša ameriška iznajdba

Higijensko gumasto blago za moške. Porabno za leta. Patent. Gld. 2-30. Čez 2 miliona kosov prodanih v kratkem času.

Higijensko gumasto blago za ženske. (Varstvo žensk.) Priporočili najprvi zdravniški strokovnjaki, porabno na leta. Gld. 1-30.

Kdor pošlje denar naprej (tudi plemenite znamke) mu pošlje diskretno in poštuno prosto, sicer 25 kr. več, edina prodaja

H. AUER, tvornice za gumasto blago.

Dunaj IX 2, Nussdorferstr. 3-0.

Uradno dovoljena, se 15 let obstojata

najstarejša ljubljanska osredovalnica stanovanj in služb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 1469

išče najmo: nekaj bon in hišen na Ogrsko; boljše hišno na Italijansko (Florenca) in v Bolcan (Tirolsko), finejšo deklico, ki kuha in šiva, k posamezni dami; več kuharic za Ljubljano in zunaj; natakario na račun za Bled; 2 donasalca za Zagreb, hišnega oskrbnika za tukaj; hotel-sko sobarico, kuharico za restavracijo itd.

restavracija in kolikor možno hitro postrežba zagotovljena.

Zunanji dopisom je priložiti znamko za odgovor. Prosi se za natančni naslov.

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

Lepa mobilirana mesečna soba
s hrano ali brez hrane se takoj odda na Kongresnem trgu št. 3, II. nadstropje. 1409-2

Natakarica

na račun se takoj sprejme za gostilno na kmetih na Dolenjskem. Pogoj poštenost in kavcija najmanj 400 K. Kje, pove upravništvo „Slov. Naroda“.

1460-1

Radi preselitve se odda za maj lepo elegantno

stanovanje

s 5 sobami in z vsemi zraven spadajočimi pritliklinami na Miklošičevi cesti 22/II. levo. 1435-3

Spretna učiteljica

se priporoča za poučevanje o igranju na citre.

Cene zmernne. Pouk doma in izven doma. 8

Ponudbe in vprašanja naj se pošiljajo na gospodično Erno Obrekar, Hranilišna cesta št. 7, I. nadstropje v Ljubljani.

1461-1

Več se izve na Glincah št. 37.

Lepo

stavbne parcele

pred delavskimi hišami na Dunajski cesti se naprodaj. 1461-1

Več se izve na Glincah št. 37.

Mlad

trg. pomočnik

(manufakturst)

vešč slovenskega, nemškega in hrvaškega jezika, želi vstopiti v večjo trgovino v mestu ali na deželi.

Ponudbe pod „Miloust“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

1467-1

Starorenomirana, dobro idoča

mesarija

v večjem mestu na Spodnjem Štajerskem se iz rodbinskih razmer takoj ceno prodaj.

1439 3

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Opozorilo.

Ako bi kako zemljišče ali trgovino vsake vrste, hotel, vilo, gostilno, graščino, opekarnico, sanatorij itd. itd. v mestu ali na deželi hitro in diskretno radi prodali ali kupili, ako iščete posojila ali soudeležbe obrnite se zaupno na

1459

„Prve zemljiščno upravo“
(Erste Realitäten Verwaltung)

Dunaj VIII. Albertstrasse 30.

Prve vrste strogo rečno, kulantno, največje in strokovnjaško podjetje.

Zastopstva v vseh deželah Avstro-Ogrske in v sosednjih državah. Generalni zastopnik pride prihodnje dni semkaj. Ako želite njegovega neplačnega obiska zaradi pregledanja in dogovora, nam, prosimo, takoj naznanite. Največji promet s kupci med Dunajem in provinco.

Destilacija žganja

v zvezi z izdelovanjem neakoholnih osvežilnih pijač, se z najboljšim uspehom lahko takoj začne; za oblastveno dovoljenje za izdelovanje in prodajanje se jamči in temeljita manipulacija na licu mesta se uredi po skusnem strokovnjaku in se dajo primerne informacije zaradi hitre prodaje. Kdor se zanima, naj pošlje ponudbo pod šifro „Erste Fabriksfirma 68882“ na naslov: M. Dukas Nachf. na Dunaju 1/1, Wollzeile 9.

1472-1

Gostilna

pri „Bobenčku“ na Glincah št. 20 ob državni cesti in na ogalu nove ceste v Rožno dolino, se odda s 1. junijem t. l. v najem. Prostorni, novi restavracijski in stranski prostori, velik star kostanjev vrt.

Naprodaj je tudi več pripravnih

stavbnih parcel

Več se izve na Glincah št. 37 pri Ljubljani.

1462-2

GLOBIN Je najboljšje in najfinelše čistilo za čevlje.

7 1190-1

Dobiva se povsod.

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

1483-1

Zobni prašek Irex

v avto-pušici.

Automatično oddajanje praška. — Novejši

Idealni izdelek najnežnejše finosti, kar si je misliti moči

Vsak lonček obsega otoli 60 porcij, zadosti za 2 meseca. Cena K 1-30.

1483-1

Epilepsija.

Še gor trpiš na padavici, krčih in drugih živčnih boleznih, naj zahteva v tem brošuro, ki jo sestoji in pošlino prosto razpošilja priv. Schwanen-Apotheko Frankfurt a. M. 8098 33

Knjigovodja - korespondent

z Mahrovo šolo in večletno prakso za tovarne in trgovino, želi premeniti službo.

Ponudbe pod „Bogomil P“ na na uprav. „Slov. Naroda“. 1399-3

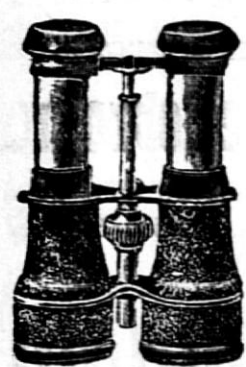
Zdravilišče Bled!

Dve novozgrajeni

vili (vsaka za eno rod-bino) s 5 sobami, kuhinjo, verando, balkoni, vrtom, elegantno opremljeni, se prodasta. Krasna lega, izgled na jezero in planine.

Naslov: pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 1340-3

Optični zavod Jos. Ph. Goldstein

Pod trančo št. 1 priporoča 1

vse v svojo stroko spsdaajoče predmete po zelo nizkih cenah.

Popravilno in cen.

Vnarnja naročila z obratno pošto.

Prirodna arzenoželjeznata voda

RONCEGNO

Prav uspešna ob malokrenosti, kožnih, živčnih, ženskih boleznih, zdravniško jako priporočena. Zdravljenje doma (s pitjem) pripravno za vsak čas. Napredaj po vseh lekarnah in zalogah vod. Znamenito kopališče in zračno zdravilišče (Južno tirolsko 1^{1/2} ure železnične vožnje od Tridenta). Zdraviliški dom Grand hotel de bains in parki. Odlične hiše I vrste v prekrasni leži (535 m) z velikimi 150.000 štirj. metrov obsežnimi jelovimi gozdi. Impozanten pregled čez dolomite. Milo planinsko podnebje. 1293-5 Sezija od 1. maja do oktobra.

SUKNA

In modno 1047-11 blago za obleke priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno v Humpolcu

na Češkem.

Tvorniške cene. Vzorci franko.

Singerjevi šivalni stroji

naj se kupujejo samo v naših prodajalnicah, ki se vse spoznajo po temle kazalu:

Ne dajte se premotiti z oglasi, ki jim je namen, da bi s tem, da merijo na lince SINGER spravi v denar stare ali pa stroje drugega izvora, ker naših šivalnih strojev ne dajemo preprodajalcem, ampak jih sami prodajamo običajno naravnost. 1026 11

SINGER Co. delniška družba za šivalne stroje.

Podružnica:

Kočevje, Glavni trg 79.

Stelaže za trgovino se ceno prodajo

v Ljubljani, v Mestni trgi št. 25, I. nadst. 89 17

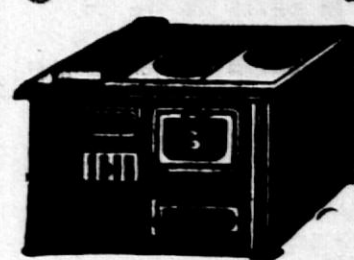
Hiša naprodaj.

V Spodnji Šiški se prodaja enonadstropna hiša s šestimi stanovanji; vsako stanovanje obstoji iz 2 sob in kuhinje, dalje s kletjo in vrtom. Hiša stoji na primernem kraju, blizu glavne ceste in je stavba v najboljšem redu. Proda se iz proste roke zaradi izselitve, pogoji so ugodni.

Več se poizve pri Valentinu Gregorcu v Mengšu št. 13. 1167-4

Ključavničarstvo

Ign. Fasching-a vdova

Poljanski nasip št. 8. Reichova hiša.

Izvrstno in solidno delo. Cene zmerno. Popravila se točno izvršujejo.

6 Kosov rjuh veleprimo; brez šiva 150 om št. 2 m dolgo k 1450. 1442-2 Tkalnica za platno in bombaževino ževino Br. KREJCA Dobruška (Češko). Vzorci platna in bombaževine franko. Tudi damsko volnato oblačilno blago.

Mlinarja Učenca

za štule mleti sprejme s 1. majem August Trpina v Kamniku. 1381 2

Sive koroške kose

izdeluje tovarna za kose Karel Zeilinger v Himmelbergu

iz najboljšega koroškega litega jekla v poljubni obliki in množini. 1342-4 Cene in vzorci kos se pošiljajo na zahtevanje franko.

Seydlin

Najbolje za zobe.

Učenca

ne izpod 14 let starega, sprejme Fr. Novak, brivski mojster na Jesenicah, Goronjske. 1420-3

Trgovinski lokali se oddajo.

V novi hiši na Miklošičevi cesti, ogel Dalmatinovih ulic se oddasta dva trgovinska lokala s postranskimi prostori ločeno ali skupaj kot en lokal s centralno kurjavo.

Natančnejša pojasnila daje uprav. „Slov. Naroda“. 1404-3

Išče se v trajno delo več delavcev, žagarjev, cirku-

laristov, hlapcev pri konjih za gozdarstvo, ogiljarje, drvarje, navadne dninarje, proti jako dobremu plačilu.

Več se izve na parni žagi v Ko-privniku pri Kočevju ali lastniku Dom. Lušinu v Ljubljani, Jenkove ulice št. 18. 1452 2

V nekem trgu blizu Ljubljane se prostovolno proda hiša

stoječa ob okrajni cesti, blizu farne cerkve. Pripravna je za gostilno ali trgovino, zraven je tudi velika delavnica z orodjem, pripravna za ključarsko, kovaško ali kleparsko obrt ter nekaj zemljišča.

Naslov pove uprav. „Slovenskega Naroda“. 1383-2

Kinematograf „Edison“

Dunajska cesta

nasproti kavarne „Evropa“

V sredo in soboto nov spored.

Več se razvidi iz lepakov. 1468

Slivovka

tropinovec

1296-5

kranjski brinovec

se dobi v sodih od 60 litrov naprej po prav primerni ceni v zanesljivi kakovosti v

veležganjarni in rektifikarni sadja

M. ROSNER & Co., Ljubljana Sp. Šiška, poleg Koslerjeve pivovarne.

Vodovodi

kanalizacije, kopališke naprave

Projekti in izvršitev pri domači specialni tvrdki (tehn. zved. mnenja ob poveritvi gradbe zastoni).

Inženir - hidrotekt Konrad Lachnik, Ljubljana

Beethovenove ulice št. 4. Brzjavlj: Lachnik-Ljubljana.

Vtisnite si podobo in ime „Ottoman“

(cigaretni papir in stročnice) v spomin, ker hočejo s ponaredbami zavajati konsumente. 1491-3

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživljenje in smrt z manjšajočimi se plačili.

Vsak član na po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“ - - - vzajemno zavarovalna banka v Pragi. - - - Rez. fondi: 38.242.074-78 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 91.936.993-72 K. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsakezi ste - anka - narodno upravo. Vsa pojasnila daje: Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gospodskih ulicah št. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder pesluje. Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg izborna pivo. črno pivo „Salvator“.

Zaloga v Spodnji Šiški. Telefon št. 187. Podružnica na dom sprejema restavracije gosp. A. Kržišnik „Narodni dom“, Ljubljana. (št. telefona 82.) 757-9

Za slabokrvne in prebolele!

Pijte pristni marsala v steklenicah 7/10 l po K 150.
najfinejše vino Wermouth v stekl. 7/10 l po K 1—.
Direktni uvoz. 918 13

FRANCESCO CASCIO, Ljubljana, Šelenburgove ulice 6, Židovske ul. 3.

Pošljite 50 kr.

snamkah. Za to dobite 3 velešne
higienične vzorce, 6 vzorcev 90 kr.,
12 vzorcev 1 gl. 70 kr., 25 vzorcev
3 gl. 40 kr. poleg najnovejšega
ilustrovanega cenovnika in na-
vodilo za uporabo francoških in ame-
riških gumastih predmetov, tucat od
45 kr. naprej. V zalogi so vse
kurioziteti, mnogo novosti, izdeluje
vsak gumasti predmet. Najcenejše in direktno se kupi le na pismeno naročilo. Diskretna pošiljatev.
H. AUER, zaloga tovarniških gumastih predmetov.
Dunaj, IX/5, Nussdorferstrasse 3-10. 836-8

Piccolo avtomobili

6/7 HP dvocilindrniki, 2-3 se-
deži K 3400 do K 4500.
12/14 HP četverocilindrniki, 4 se-
deži K 6800.

so najvarnejši v obratu; za napravo in rabo najcenejša vozila. .
Zahtevajte prospekt.

Generalni zastopnik: **Aleksander Hatschek** Dunaj, V.,
Wienstrasse 39a. 1015-11

Zaradi pozne sezije prodaja najnovejšo
damsko, moško, dekliško, deško in otroško
konfekcijo tudi pod lastno ceno 1002-31

O. Bernatovič
„angleško skladišče oblek“
v Ljubljani, Mestni trg šte. 5.

Razglas.

V občini Šmihel pri št. Petru na Krasu namerava gospod župnik
Karel Lenassi in tamošnjih obširnih skladih apnenca postaviti
tovarno za portland-cement
in hoče ustanoviti, v dosego potrebnega kapitala, društvo.
Vse predpriprave za novo industrijsko podjetje, kakor analize in pre-
skušnje kamenja, nakup zemljišč in industrijski železniški tir so že izvršeni.
Oni p. n. gospodje, ki se za to podjetje zanimajo in se ga hočejo ude-
ležiti, se lahko o vseh podrobnostih poduče vsak četrtek in nedeljo dopoldne
od 9.-12. v hotelu Union v Ljubljani, pritličje, desno. 1432-5

Županstvo občine Šmihel.

Pletilni stroji za ročni in motorni obrat

izborno izvršeni,
za vsakovrstno
pleteno blago,
kakor moške in
ženske nogavice,
rokavice, život-
nike, spodnja
oblačila itd. od
renomirane tvor-
nice za stroje
1463-1

Eduard Dubied & Co., Couvet (Švica) »Grand prix« Pariz 1900.
»Grand prix« Milan 1906.
Generalno zastopstvo: **J. Giedion**, Dunaj, IX. Kolingasse 3.
Preprodajalci in agenti se iščejo proti dobri proviziji. — Gotov zaslužek v vsaki hiši.

Julija Štor
v Prešernovih ulicah št. 5
Največja zaloga moških, damskih in otroških
čevljev, čevljev za lawn-tennis in pristnih
goissserskih gorekih čevljev.

Elegantna
in 2620 46
lako skrbna
izvršitev po
vseh cenah.

Julija Štor
Prešernove ulice št. 5
Ljubljana.
Najpriležnejši čevlji sedanosti.

Pozor! Priporočam slav. občinstvu svojo
ogromno zalogo umetno izdelanih **Pozor!**

nagrobni spomenikov

iz črnega, zelenega granita, labradorja in belega
kararskega, kraškega in več drugih marmorjev; pre-
vzemam in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna
cerkvena in stavbinska dela. Preskrbujem slike za na
spomenike po jako nizki ceni. Imam v zalogi na-
grobne okvire. 1347-2

Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam na-
grobne spomenike po jako nizkih cenah.
Z velespoštovanjem

Ignacij Čamernik, kamnosek
v Ljubljani, Komenskega ulice šte. 26.

AVGUST REPIC
sodar 17
Ljubljana, Kolesarske ulice 16
v Trnovem
izdeluje prodaja in popravlja
vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.

Priporočila se
trgovina
z oblačilnim blagom
HUGO IHL
Stritarjeve ulice št. 4.
Velika zaloga
najnovejšega
in
najboljšega
blaga za ženske
in moške obleke.
Vzorec na zahtevanje poštino prosto.

Tovarna in prodaja oljnatih
barv, firneža in lakov.
— Električni obrat. —
Brata Eberl leta 1842.
Prodajalna in komptuar:
Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica:
Igriške ulice št. 8.
Plesarna naprava s. iz. drž. in s. iz. priv. jaz. želez.
Slikarja napisov.
Stavbinska in pohištvena pisarnja.
Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga čopičev za slikarje, sil-
karje in zidarje, štedilnega mazila za
hrastove pade, karbolinoja itd.
Posebno priporočava slav. občinstvu
najnovejša, najboljša in neprecenljivo
sredstvo za likanje sobnih tal pod
imenom „**Rapidol**“.
Priporočava se tudi sl. občinstvu za
vse v najhujš stroko spadajoče delo v
mestu in na deželi kot priznano rečno
in fino po najnižjih cenah.

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11.
priporočila
klobuke
cilindre, čepice itd.
najnovejša fašoni
po najnižji ceni.

AUSTRO-AMERICANA

Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
na
Simona Kmetelja
v Ljubljani, Kolodvorske ulice 26.
Kotizirana pojasnila daje se brezplačno.

Nov vegetabilski crème za prsi.
Najnovejša iznajdba iz prirodnih pridelkov. Razvitek in obnovitev
prsi. Razkošen stas. Rabi se samo zunanjje. Zdravniško preiz-
kušeno. Lonček z navodilom stane K 3 — in K 5 —, poština 70 h.
Prodaja in razpošilja gospa **Käthe Menzel** na Dunaju, XVIII,
Schulgasse 3, I. nadst. 11. Znamke vseh dežela se sprejemajo.
2817-41

Za pocenitev živil
dobavljamo naravnost na rodbine po resničnih cenah na debelo: **zajamčeno**
čisto laško (olivno) olje, **najfinejši čaj**, **holandski kakao**, **sardine v olju**
in **druge konzerve** izbrano dobre kakovosti. Posebno priporočamo prav
ugajajoče **odbirne pošiljke** (sortiment) najfinejših specialitet, poštni zavitek
za K 15 —, K 12 — in K 9 —. Na željo posebne ponudbe. 1284-3
KELLER & Comp., Trst, razpošiljanje živil. . . .

Izdelovatelj vozov
FRANC VISJAN
Ljubljana, Rimskega ceste št. 11
priporočila svojo bogato zalogo novih
in že rabljenih 28-17
VOZOV.

C. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporočila svoj pripisano izvršeno **Portland-cement** v vedno
jedenakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred-
pisne glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljujejoč dobroti, kakor
tudi svoje priznane izvršne apne.
Priporočila in spricovala
raznih uradov in najslavnejših tverd so na razpolago.
Centralni urad: 767-9
Dunaj, I., Maximilianstrasse 8.

Svarilo!
Prosimo spoštovana gospodinja, ne zahtevajte
pri nakupu kar na kratko zavitek ali zabojček
„cikorije“, temveč določeno znamko:
„Franck“
da imate zagotovilo za vedno ječnako in najboljšo
kakovost. — Pazite pri tem na te varstvene znamke in
podpis, kajti naše zamotanje se v enakih barvah,
papirju in z podobnim natisom ponareja.

Varnost. Znamka. Varnost. Znamka. Varnost. Znamka.
sl. Kuv. X 4457, 2:7. H.W.W.

Razglas.

Pri nekem tukajšnjem psu, ki je imel temnorjavo, dolgo dlako,
košat rep, dolga koničasta pokoncu stoječa ušesa, dolg gobec in je bil kakih
6 mesecev star in voljeje pasme, se je uradno konstatovalo, da je bil stekel.
Z ozirom na to se ovaja v smislu § 35 zakona z dne 29. februarja
1880 drž. zak. šte. 35 za mesto Ljubljana in za okrožje 4 kilometrov
trimesečna pasja kontumacija.

V tem času se smejo psi le s trdno torbo, ki bode papadanje popol-
noma zabranjevala spuščati na ulice ali pa se morajo zunaj hiše voditi na vrvi.
Tudi se ne smejo jemati psi v javne lokale, kakor gostilne, kavarne itd.
Ako bi kdo pri svojem psu zapazil sumljive znake, mora to takoj
naznaniti mestnemu magistratu, psa pa do daljše odredbe varno zapreti.
Pse, ki bodo za časa kontumacije prosti ali brez dobro napravljene
torbe okrog letali, bode konjač polovil in pokončal, proti lastniku pa se bo
postopalo po dotičnih zakonitih določbah.

Mestni magistrat ljubljanski
dne 22. aprila 1908.

Oes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.

7-08 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Področje, Celovec, Praga.

7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

8-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Področje) Celovec, Praga.

11-40 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področje) Celovec.

1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

2-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področje) Celovec, Praga.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Področje) Celovec, Praga.

10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Področje).

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

7-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih v oktobru.)

Bohod v Ljubljano juž. žel.

6-58 zjutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Jesenice, Gorice, Trsta.

8-34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11-15 popoldne. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Področje in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenice.

2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

4-36 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Področje) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel., Jesenice.

6-50 zvečer. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Področje) Jesenice.

8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Področje) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice.

11-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Področje) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice.

Bohod v Ljubljano drž. kolodvor:

6-46 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.

10-59 popoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.

6-10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.

9-59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih meseca oktobra.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje-evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Neprekosljiya
je od mene iznajdena, na moji 8letni hčerki, ki ima 100 cm
dolge lase, preizkušena obl. varovana

lasna pomada Ella
ki iz neškodljivih
snovi sestavljena, tvori najzanesljivejše sredstvo proti hudemu
izpadanju las, ki pospešuje rast las in brade, varuje lase pre-
zgodnjega osivenja odstranja tvoritev luskin, daje lasem blesk
in polnost, kar neskončno olajšuje napravljanje kakršnekoli
frizure. **Lasna pomada Ella** učinkuje že po kratki rabi. Lonček
stane 2 K, 3 lončki 5 K. Dobiva se pri gospe

Kamili Mitzky, Marlbor Goethestrasse 2,
II. nadst., vrata 12. 1207-4

Zunanja naročila samo po povzetju.

Ant. Presker
krojač, 17
Ljubljana, Sv. Petra c. 16

prporoča
svoje velike zalogo gotovih oblek
za gospode in dečke, jopice in
plaščev za gospe, nepremočljivih
havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših
vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

**Pekarija
slaščičarna
in
kavarna**

J. ZALAZNIK

Stari trg št. 21.
= Filijalke: =
Glavni trg 6
Sv. Petra cesta 26

**Bogato
ilustrovani cenik
klobukov**
za dame in dekleta za
spomladansko in poletno
sezono
1908

razpošilja
franko in brezplačno
modni salon
Henrik Kenda
Ljubljana,
Mestni trg
št. 17.

Največji izbor
Skočno
Izdelava
Frotleke Popravila

Najnižje cene

L. MIKUSCH
soyarnadonik
Ljubljana, Mestni trg

Poštno hranilnica št. 49.086. Telefon št. 135.

Glavna posojilnica
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
pisarna:

na Kongresnem trgu št. 15, Souvanova hiša v Ljubljani
sprejema in izplačuje hranilne vloge
obestaje po 4 1/4 % od dne vložitve do dne vzdigo
brez odbitka rentnega davka.

Uradne ure od 8. — 12. dopoldne in od 3. — 6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Edina zaloga
**izvirnih
ameriških
čevljev.**

Avstr.-ameriška
zaloga čevljev
v Ljubljani
poleg kavarne
„pri Slonu“.
Pazite natančno na firmo.

Češka delniška pivovarna v Č. Budejevicah
delniška glavica K 2,500.000
prporoča svoja z mnogimi nagradami odlikovana

= svetla piva =

varjena na pizenjski način in temni granat.

Pivovarna je bila poslednji čas razširjena na letno proizvajanje
220.000 hektolitrov in lahko konkurira s komerkoli.

V Ljubljani se toči za sedaj to češko pivo 1380-2
edino v hotelu pri „Maliču“ (firma A. Deghenghi.)

Pogoje in cene za p. n. gostilničarje na zahtevo radovoljno prijavlja
uprava Češke delniške pivovarne v Č. Budejevicah.

Prodaja v korist „Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.“

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS
Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 255-17

Največja zaloga
pohištva
za spalne in jedilne sebo,
salone in gospodke sebo,
Preproge, zastorji,
medreol na vzmeti,
zimnati medreol,
etroški vozički itd.

Najnižje cene. Najsolidnejše blago.

Ustanovljena 1847.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“

**iz Bremna v
New York**

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ
WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navede-
nega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških želez-
nic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDO TAVCARJU, Kolodvorske ulice št. 35
nasproti obdeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. —
Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezpla-
čno, — Postrežba poštena, rečna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Califor-
nijo, Arizono, Utah, Womring, Nevada, Oregon in Washington nudi naše
društvo posebno ugodno in isredno ceno čez celaven. Odhod na tej
progi iz Bremna enkrat mesečno. 8044-34

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta
kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd

Pozor! Berite!

S to znamko opremljeni

Maršnerjevi
šumeči
limonadni bonboni
(malinovec, citróna, jagoda, češnja, prvenec)
so najboljši. 1191-4

Prva češka deln. dr. orient.-sladkornin in tvornice čokolade, Kr. Vinogradi, prej A. Maršner.

Društvo prvih ljublj. postreščkov
naznanja slavnemu občinstvu, da si je napravilo več 1361-2

novih voz za prevažanje pohištva
v mestu in na deželo.

Društvo se prporoča slavnemu
občinstvu ter bo sprejemalo vsako-
vrstne selitve po najnižjih cenah in
najugodnejših pogojih.

Pojasnila se dobe na Sv. Petra cesti št. 5.

100.000 komadov

Johnovih pralnih strojev „Voll dampf“

se je doslej prodalo. Noben tvorničar parnih
pralnih strojev ne more dokazati niti primeroma
podobnega števila prodaje. Naša letna produkcija
prekaša najstarejše tvorničarje kadnih pralnih
strojev. To dokazuje jasno in glasno, da bo
praktična gospodinja z zanesljivim preudarkom
vedela izbrati original in resnično dobro blago.
Johnova »Voll dampf« je torej parni pralni stroj
sedanjosti, ki ga najbolj kupujejo. To je do-
brota za vsako gospodinjstvo. Opere perilo
bleščeče belo in je varuje doslej nedosežno.
Prihrani se časa, dela in denarja več nego 75%.

J. A. John, delniška družba
na Dunaju, IV/1, Frankenbergg. 4, 1/167.

Varujte se ponaredb! Samo blagovno znamenje! 666/10 „Voll dampf“ je porok za pristnost

IVAN SCHINDLER, Dunaj III/1, Erdbergstr. 12.

pošilja že veliko let dobro
znane stroje vsake vrste za
poljedelstvo itd.

kakor: mlince za sadje in grozdje, stiskalnice za
sade in grozdje, škropilnice, poljsko orodje,
stiskalnice za seno, mlatilnice, vitle, trilerje,
čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamo-
reznice, stroje za rezanje repe, mlince za go-
lanje, kotle za kuhanje kisle, sesalke za vodnjake
in gnojnice, vodovode, svinčene cevi, železne
cevi i. t. d. postranske komade za vse stroje,
četudi niso bili pri meni naročeni. — Kose za
slamorenice iz la jekla

!po izdatno znižanih cenah!
ravno tako vse priprave za kletarstvo, medene
pipe, sesalke za vino, gumljeve in konopljene
cevi, gumijave ploče, stroje za točenje piva,
skrinje za led, stroje za sladolep, priprave za
izdelovanje sodavice in penočih vin, mlinc za
dise, kavo itd., stroje za izdelovanje klobas,
tehnične za živino, tehnične na drog, stebarske
tehnične, namizne tehnične, decimalne tehnične,
železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje
vseh sestav, orodje in stroje vsake vrste za klu-
čavničarje, kovače, kleparje, sedlarje, pleskarje,
vse pod dolgoletnim jamstvom
po najugodnejših plač. pogojih
tudi na obroke!

Ceniki z več kot 500 slikami
brezplačno in poštne prosto.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Prekupi in agentje zaželjeni.
674-4 Piše naj se naravnost:

IVAN SCHINDLER, Dunaj III/1, Erdbergstr. 12.

Zajamčeno nepremočljivo mazilo za usnje
HEVEAX!
 dela usnje mehko, trdno in zajamčeno nepremočljivo.
 Pločevinasta škatlja s čopičem stane 3 K, 10 škatelj 25 K.
 Na strokovnih razstavah samo najvišje odličje.
Zaloga za Kranjsko: FR. SZANTNER
 v Ljubljani, Šteinhilfergürtel šte. 4.

Langen & Wolf, Dunaj X., Laxenburgerstrasse 53.
Specialna tvornica za gorilne motorje.
Originalni motorji „Otto“
 v svezi 8480 29
 z napravo za sesalni plin
 za kurjenje s rjavim promogom, fu-
 žinskim ali plinovim koksom, kauma-
 nitom ali ogljem.
 Gospodarsko najbolj primerna
 obratna moč novega časa!
 Originalni motorji „Otto“ za svetilni plin,
 bencin, bencol, petrolin, karbonol.
 Svetovnoslavni zaradi preproste in solidne sestave.

Meščanska restavracija na Sv. Petra cesti 47
 (prej Hafnerjeva pivnica.)

Podpisani si dovoljujem slav. občinstvu naznaniti, da bom otvoril

v soboto, dne 18. t. m. na novo urejeno

meščansko restavracije

prej Hafnerjeva pivnica na Sv. Petra cesti št. 47.

Točilo se bode priznalo dobra pristna vina iz najboljših vinskih gor, do-
 lenjec (cviček) iz Gadove peči in Drenovc, fini, bizeljec, vipavski rizling,
 burgundec, dalje izvrstna istrska vina, refoško in svetovno znani kraški teran.
 Dalje vobče priljubljeno **plzensko pivo** (prazdroj) iz meščanske pivovarne
 v Plznu ter priznano dobro **puntigamski marčno in bavorsko pivo.**
 Izvrstna dunajska in italijanska kuhinja. Vedno sveža gorka in mrzla
 jedila. Poleg moderno opremljenih popolnoma prenovljenih restavracijskih
 prostorov je slav. občinstvu na razpolago prostorna prijazna

vinska klet

urejena po dunajskem vzoru

Postrežba dobra in solidna. Cene primerne.

Sklicuje se na svojo večletno prakso, katero sem si pridobil kot restavrat
 v raznih najfinjših restavracijah v Gorici in Trstu, sem si v svesti, da bodem
 v vsakem oziru ustregel slavnemu občinstvu kar najbolje.

Za obilen obisk in naklonjenost sl. občinstva se najvdaenje priporoča

1389-3

restavrat **A. DEKLEVA.**

Najnovejša, najbolj senzacionalna iznajdba
 za ohranitev lepote in mladosti. Pomladitvena sredst
Ädlin, rdečilo za lica in Ädlin crema

Bila sem odurna, sedaj
 sem lepa!

Vaše blagorodje!
 Zaradi bole ni sem imela blede,
 rumenkasto polt ter upadlo zgrban-
 ceno kožo, odkar sem Vaše Ädlin
 rdečilo za lica in Ädlin crema sem
 izbrala vse to. Z njima sem jako
 zadovoljna.

MARIA JUNGWIRT
 soproga ravnateljice koncip. urada
 na Dunaju, XVIII, Gürtelstr. 47.

napravljeno iz neke indijske korenine. Zak. var.
 obl. preisk. zdravniško priporočano 1379 2

Ädlin rdečilo za lica (Še nikoli kaj takega, (še nikoli kaj takega, (še nikoli kaj takega)
 daje upadlim, bledim in brinetim, tudi zopno
 rdečim licem rožnat diih od **priradne rdečine lic**
 nerazločljiv Presenetljiv uspeh na vsakem obrazu. 5 K.

Ädlin creme edini svoje vrste, ne masti, odstrani
 mlade; mladi ostanajo **večno mladi.** Koža se **napne**,
 obraz postane **poln.** Vse vrste **peg, izpuščajev**,
 ogrcev izginejo. Obraz in roke dobe **presenetljivo**
 beloto in gladkost. Lonček 2 K, veliki lonček 5 K.

Ädlin milo hyg. neutr. neslutnih prednosti, odtegne
 luknjicam v koži vso toščo in ne-
 snago, iz katerih sicer nastanejo ogrci. Kos 1 K.

Ädlin puder presenetljivega učinka na koži popol-
 noma neviden, bel, roza in creme 3 K.

Dobiva se v parfumerijah, drogerijah, lekarnah.
 V Ljubljani se dobiva v **L. Mayerjevi lekarni pri**
„Zlatem jelenu“, na Marijinem trgu.

Centralna zaloga na Dunaju XVIII, Edelhoftgasse 4 L
 razpošilja proti vpošiljavi zneska ali po povzetju na
 na vse kraje. Od K 10— naprej franko.

Žalne klobuke
vence in trakove
 priporoča 17
Benedikt, Ljubljana.

Zastonj razpošiljam

moj ilustrirani cenovnik.

Ure, razno zlatnino

in srebrnino

prodajam po zelo zn. žan. cenah.

FRANC KEBER

urar.

in trgovina zlatnine in srebrnine

Ljubljana, Dunajska cesta št. 12.

Za spomlad!!!

Krasne novosti za ženske

volnene obleke.

Vzorna

zaloga moškega sukna

Za noveste prav ugoden nakup.

Imam svezo z najboljšimi tvornicami
 in tom lahko svojim cenj. odjemalcem
 najboljše postregel. — Najzanesljivejša
 trgovina, ker strežijo domači ljudje.

„Pri Cirilu in Metodu“

v Ljubljani, Lingarjeve ulice št. 1.

Nasproti loteriji.

JOSIP STUPICA

jeremenar in sedlar

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

kakor tudi krasno opremljeno

kočije, druge vozove in

: najrazličnejšo vprežno :

opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse
 druge v sedlarsko obrt spadajoče potreb-
 ščine kakor tudi že obrabljene
 vozove in konjske oprave.

Br. Hlavka

Priporoča se bogata zaloga
 zdravstvenega orodja
 za bolniško postrežbo,
 obvezila za zdravstvo,
 Soxlettbandaže itd.

V Ljubljani

Prešernove ulice.

Tvrdo ustanovljena l. 1858. Telefona za Dunaj št. 350 in št. 20585.

Veletržec z vinom
A. KAJFEŽ, Kočevje.

Filijalke:

LJUBLJANA, (prodaja na debelo).

1 39 6

DUNAJ I., Hohermarkt št. 3. (restavracija).

DUNAJ XVI., Sechshaus, Vladukt šte. 1 (restavracija).

DUNAJ XV., Mariahilfergürtel 33 (prodaja na debelo).

Varst. znamka: Sidro.
Liminent. Capsici comp.
 nadomestilo za 3875-33
Pain-Expeller s sidrom
 priznana izborna, bolečine tolažeče in odvajalno mazilo ob prehlajenju itd.;
 po 80 h., K 1'40 in K 2'— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno
 priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne ste-
 lenice v škatljicah s našo varstveno znamko „sidro“ potem je
 vsakdo prepričan da je dobil orig. izdelek
 Dr. Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi. Kliščina c. 5 nova.

Ljubljana Mihael Kastner Ljubljana
Zaloga tržaških čistilnic rudninskih olj v Trstu.
 priporoča stalno zalogo: olja za snaženje, brezbarvno olje,
 vasilno olje, tečajno olje, vreteno olje, vulkansko
 olje, cilindrsko olje, kompresorsko olje, strojna mast.
Bencin zadržan ali nezadržan. 1379-3
Petrolej: dvokronski, trikronski in najfinejši ce-
 sarsko olje v sodcih in kasetah
 po najnižjih dnevnih cenah.

Najkrajša in naicenejša pot
V AMERIKO

z modernimi velikimi brzoparniki iz
 Ljubljane čez Antwerpen v New York
 je proga

Red Star Line
 Redna zvezda *

Na naših parnikih Finland, Kronland,
 Vaderland, Zeeland in Samland ki okru-
 jejo vsak teden ob sobotah redno vožnjo med
 Antwerpenom in Novim Yorkom je snajnost, iz-
 borna hrana, vpludna postrežba in spalnice po
 novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za
 vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja
 vožnja 7 dni. Odhod iz Ljubljane vsak torek
 popoldne. 20-17

Naši parniki vonijo tudi na mesec po več-
 krat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta
 vožnja izdatne cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani, Kolodvorske ulice odsej 26

od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tišlerju“.

Na najvišji kaz Njegovega c. in kr. apost. Veličanstva
XXVI. c. kr. državna loterija
 za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija, edina v Austriji zak.
 dovoljena, obsega
 18.390 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 513.580 K.

Glavni do-
 bitek znaša **200.000 kron** v gotovini.

Srečkanje bo nepreklicno 14. maja 1908.

Ena srečka stane 4 krome.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državno loterijo na Dunaju III,
 Vorderer Zollamtstrasse 7, v loterijah, trafikah, pri davčnikih,
 poštah, brzojavnih in železniških uradih, v menzajnikih l. t. d.
 igralni načrti za odjemalce srečk za stonj. — Srečke se do-
 stavljajo poštne preste.

C. kr. loterijsko-dohodninsko ravnateljstvo:
 Oddelek za državno loterijo.

1142-6

FR. ŠEVČIK v Ljubljani
 židovske ulice št. 7

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

41 17

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor
 tudi belgijskih, sulekih
 in čeških strogo proiz-
 kušeni pušk, za katere
 jamčim za dober strel. —
 Posebno priporočam lahke
 trecevice in puške Beck
 s Kruppovimi cevmi za brez-
 dimni smodnik.

Priporočam tudi veliko za-
 logo vseh

lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in narečbe se izvršujejo točno in zanesljivo
 Cenovniki na zahtevanje zastonj in poštne preste.

Rogaška Slatina

Štajersko.

Železnica, pošta in telegraf.

Carake kopališče, moderno urejeno zdravilišče z vodo.

Kopališče Styria, novovpeljane kopeli z ogljikovo kislino.

Preizkušeno zdravilišče za želodčne, črevesne, bolezni na jetrih in v ledicah, kron. zagatenje, hemoroide, kamen, odebalelost, sladkosečnost, protin, katarje v požiralniku in jabelku, slabostim sroa. Zdravilni vrelo, podobni onim v Karlovih varih in Marijinih varih. — Dietetsko in terapevtsko zdravljenje. Električna razsvetljava. Lift.

Moderna kanalizacija.

1353-2

SVETOVNOSLAVNI

298-116

tyrdke FRATELLI BRANCA v MILANO

EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU

JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODOČNA GRENOČICA NA SVETU

Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v Ljubljani pri: J. Buzzo liniju; Anton Staculu; slaščičarni Jak. Zalaznika.

PATENTE

vseh dežela izposluje in izkorišča

M. GELBHAUS

4977-19

inženir in zapriščeni patentni posrednik na Dunaju

VII. Stebensterngasse 7, nasproti c. kr. patentnemu uradu.

Blagajne,

varne proti požaru in vlamu, „Fox“ pisalni stroji, ameriško pohištvo za pisarnice ceneje nego kjerkoli. — Bečke skladišče blagajna, delničarsko društvo. Zagreb, Illica 22. 8424-86

Fr. P. Zajec

Ljubljana
Stari trg 26

Ceniki za optično blago in separadni ceniki ur in zlatnine se razpošiljajo franco.

priloga svoj dobro ureje :: optični zavod kakor razna očala ščipalce daljnogleda toplomerje, zrakomerje itd. — Očala ščipalci se napravijo tančno po zdravniškem receptu. Velika zaloga raznih žepnih in stenskih ur zlatnine in srebrnine

Narodne vezenine

namizni prti in prtički, torbice, zagrinjala za okna in postelje blazine itd. v najlepših narodnih motivih. Orijentalne vezenine v zlatu in srebru in svili. Hlečkani idrijski izdelki, narodne zastave in trakovi vedno v zalogi pri

P. Magdič, Ljubljana, Prešernove ul. 7.

Novost!

Zastonj in poštne prosto naročajte moj novi veliki

cenik s koledarjem

za vsakovrstna darila, ki je ravno izšel.

FR. ČUDEN urar in trgovec v Ljubljani.

Popolna oprema za neverojenke otroško perilo v zalogi za vsako starost priložna znana trgovina s perilom C. J. HAMANN LJUBLJANA Perilo lastnega izdelka. 1870 Ustanovljena 1870.

Elegantni površniki in obleke po meri

:: :: v poljubnih cenah in najboljši izvršitvi. :: ::

Vsled naraščajočih naročil sem

858 15

oddelek za izdelovanje oblek po meri Izdatno povečal.

Tudi sem nabavljal večjo zalogo inozemskega in pristno angleškega blaga.

A. KUNC

zaloga in izdelovanje oblek

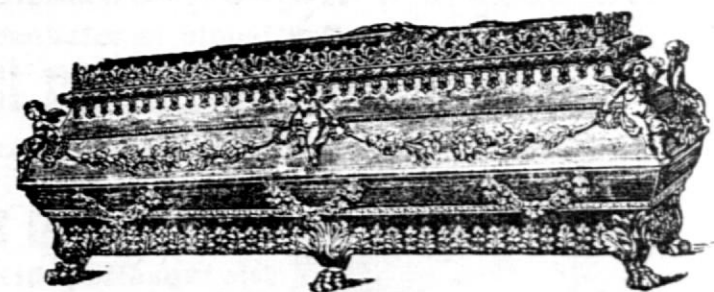
:: Ljubljana, Dvorski trg št. 3. ::

FRANC VIDALI & Comp.

V LJUBLJANI

Prešernove ulice št. 44.

Izdelovalec mrtvaških krst in posojevanje mrtvaških voz.

Nizke cene.

1407 3

Brzjavni naslov:

VIDALI, LJUBLJANA.

Gričar & Mejač

Zaloga zgotovljenih oblek za gospode in dečke. Konfekcija za dame in deklice.

Ljubljana
Prešernove ulice št. 9

Klobuke cilindre in čepice v najnovjših faconah in v velikih izberah priporočam Ivan Soklič 17 Pred trambo št. 2. Postaja elek. železnice

Zaloge skoro v vseh lekarnicah!

Herbannyjev podfosforokisli

apneno železnati sirup.

Že 38 let zdravniško preizkušen in priporočen prsi sirup. Razkroja slez, blaži kašelj, pospešuje tek. Povzdiguje slast in reditev irupla in je izboren za tvoritev krvi in kosti. Steklenica 2 K 50 h, po pošti 40 h več za zavoj.

Edino izdelovališče in glav. razpečevališče:

Dr. Hellmanna lekarnica „Zur Barmherzigkeit“

Zaloge pri gg. lekarnarjih v Ljubljani in Novem mestu.

Pristen samo s spodnjo varstveno znamko.

Pred ponaredbami se svari.

Herbannyjev

aromatiška esenca

Že 33 let uvedeno in vrlo preizkušeno bolečine tolažeče sredstvo za vdrgnenje Lajša in odstranjanje bolečine v sklepih in mišicah ter živčne bolečine.

Steklenica stane 2 K, po pošti 40 h več za zavoj.

na Dunaju VII/1. Kaiserstr. 73-75.

4226 10

Največja zaloga

Elegantne pomladanske novosti:

- Otroške čevlje
- Ameriške čevlje
- Dokolenice (gamaše)
- v največji izberi.

v izvrstnih kakovostih po zmernih cenah.

Prva in največja zaloga čevljev na Kranjskem

F. Szantner

Šelenburgove ulice 4 * Ljubljana * Šelenburgove ulice 4

Ceniki zastonj in poštne prosto. Zunanja naročila točno proti povzetju.